

NORDHORDLAND TINGBOK

nr. 14

1675

1675: 1

Hielp Gud Fader i Euighed, til Lyche Frembgang oc Salighed.

Anno 1675 den 7 Apr/ilis holtis **Almindelig Waarting paa Frechou i Herløe Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Ole Landtzuig Lensmand, Michel Wigebøe Mons Tuett Elling Bradtzhoug, Michel Frommereid, Niels Alfuem, Anders Aasbøe, Oluf Frechou, Tomas Rong, Niels Selle, Ole och Ole Kleppe Ole Tuett Siur Kiergard Matis Rong, Laugrettismend Och en stoer deel af for/schrefn/e Schibreds Almue.

Da blef Vnderdanigst forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaad/igste Breff om Proviant Schatten Neruerende Aar.

Item blef lest hans Ex/elentz Her Cancelers befaling at de forordnede Knegtepenge til Guarnisonens Vnderholding betimmeligen schal indKrefuis.

Her Cammissarius Hans Hansen Lod nu for Retten i Al[muen] och Laugrettetz forsambling opbiude och forKynde, [huis?] nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet for Sold[atlon] Ville bøxle hans Leddige gaarder her i Nord[horlehn] Och i Særdeelished de gaarder Kolluog och Ry[land] her i Schibredet, Men ingen frembKomb eller [gaf?] sig tilKiende at wille bøxle.

Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Lod [	]	Willum Rasmus/sen. Och
frembKomb [	] Husebøe och Hans Dalland som [	] at hand for
Vngefer 3 Vger sid[en	] om Natten Indbrød [	] paa gaarden,
och staa [	] fische Linner met tilhør[ende?	] Werd, saa och
staa ha[nd?	] och hans broder for [	] staa hand
fra An[ders?	] Torsch och ?? Wog ?? [	] strax
grebe och [	] egen baad [	] de saa
ford[	] 26 Schilling och [	]

1675: 1b

For/schrefn/e Tiuf som nu i Rette møtte beKiende at hafue staalet forskrefne fischeReedschab och fisch som foresigis, och bad Gud bedre sig for saadan hans begangne daarlighed och forseelse. BeKiende at hand er barnfød paa Mellinge i Østeuold Sogen i Sundhorlehn, War hiemme hos sine forældre til hand var Vngerfer 12 Aar gammel, Komb saa at Tienne paa Bremnes hos Gunder Melling huor hand Var Ved 11 Aar, Huor hand blef giftt och boede paa en gaard Kaldis Nortun Ved 5 Aar, Komb saa til Bergen och boede Ved Nøstet i 3 Aar och fischede, siden Komb hand at boe i Eiden som en HuusMand huor hand Var i 5 Aar, och holte hans Konne til at Tigge, Och huis (det som) hun betlede, fortærede hand met hinde, Kom saa at boe i Sanduig Ved Byen \paa Byens grund/ huor hand boede i 2 Aar, at hand Roede der fra Vd til Alfuem som er fire Mile emellem och staa som foresigis. Hand blef af Niels Alfuem och Niels Selle paa teed at hans hustru och Var hos dem at Tigge, Men hand Negtet at hand iche Var sielf med. Ko/nglig Ma/yestetz foget Satte i Rette om hand iche formedelst hans begangne Tiufuerj bør at straffis ?? Jern med Arbed paa Bremmerholm. Huor paa hand eschede domb. Afsagt at for/schrefn/e Tiuff Willum Rasmusen bør efter Høyloflig IhuKommelse C4 Recess pag/ina 257 och 294 formedelst forskrefne sin begangne Tiufuerj och forseelse at straffis udj

Jern med Arbed paa Bremmerholmb i fire Aar, Och siden aldrig meere lade sig finde i Bergenhuus [ ] Tiufuen sagde at hand Eyer gandsche intet i [ ]de. Men om Kand befindis at hand er noget Eiendis [ ] er Louglig bort schyldig gields af betaling [ ] M? at Vere forbrut.

[ ]otte indførís Joen Johansen Tuett [ ]t formedelst hand er Kommen
[ ] hos sin Hustru.

[ ] Steffen Nielsen Heigernes formedelst [ ] Christians datter. [ ]
[ ] at hand wil Egte hinde och har [ ] Barsel. Afsagt eftterdj hand
[ ] hand bøede 9 Rixort eftter [ ]

[ ] Johans Kiergaard

1675: 2

Blef och Vnderdanigst forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigst Forordning om Familiernis Landehielp.

Anno 1675 den 8 April/is holtis **Almindelig Waarting paa Allenfit Schibreds Tingstue**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foget Peder Andersen, Anders Øffstegaard Brynild Quamme Arne ibm: (Quamme) Joen Nesse Knud Beraas Niels Tuett Hans Fosse Mogens Gieruig Anders Selleuold Lauritz Lechnes Knud Titland Magne Møcheltun Michel Fosse Aschild Hoffsdal, och en stor deel af Almuen.

Blef Vnderdanigst Publicerit hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaad/igst Tuende Forordninger Anlangende Proviandt Schatten och Familiernis Landehielp.

Item hans Exel/entz Her Cancelers befaling at Knegtepengen schal betimmelig Indfordris til Guarnisonens Vnderholding.

Eftter Hæderlig och Wellærd Mand Her Peder Buschis begier blef forKyndt eftterschrefne Obligation och panttebreff.

Kiendis Jeg Hans Jensen Frørup och her med Vitter[lig] giør, at Jeg er schyldig blefuen Min K/iære suoger [Peder] Busch, Guds ords Tiener till LindAas Preste[Gield] It Hundrede och Tiuffue Rdr: Jeg siger 120 Rdr [ ] Specie, som hand mig eftter min Ven[ligen?] och flittig Anmodning til en G[aard?] Liggendis i Allenfit schibr/ed och [ ] schyldendis Aarlig 1 Løb sm[ør] forschrefne 120 Rdr. Jeg lofue[r] ære tro och Lofue Halffandet [ ]-le ermelte min K/iære suoger [her Peder Busch och hans] Arfuinger och dette unden[ ]-cess i alle maader, [ ] eller ere optenchte i Vo[ ] Ydermere forsichring [ ] Baard Mognstad [ ] til huilchen Gaard [ ] tiltreding dersom [ ] Rdr: iche til for[ ]-taldt, Herforud[en] for beme[ ] worder, i[ ]

1675: 2b

och fast Rørendis och urørendis, huor det er eller findis Kand, til huilchet hand schal hafue FuldKommen tiltræding at Antage saa meget til sam/m/e Sums Leuerantz med sin tilbørlig Rente 6 procento Kand tilstreche, Saa alting schal bliffue hannem och hans Arffuinger af mig och mine Arfuinger Aldelis schadisløs holden i alle optenkelige Maader.

Dis till Witterlighed, at saaledis holdis och efterkommis schal som forskrefuit staar, hafuer Jeg denne Obligation forseiget och med Egen haand Vnderschrefuet
Actum Qualnes d/end 3 Aprilis 1673 (L.S.) Hans Jensen Frørup Eghd.

Lauritz Mundal met en Rigens stefning stefnt Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen formedelst hand satt hannem fra hans Lensmands bestilling, sampt for hand beschylt ha/nnem for at hafue Vnderdølt och Nedlagt groffue Sager huorudj hans Ko/nglig Ma/yestetz sigt schulle Vere søgt, med widere stefningens indhold, saa och angaaende hans Exel/entz Her Cancelers flaschefoder, Peder Andersen møtte och foregaf at Hans Exel/entz Her Canceler har tilschrefuet Amptschrifueren Henrich Koch at denne Sag schal bero til hans hiembKombst, och lige saa der om tilschrefuet Peder Hansen Raadmand, sampt fru en lige saa til [ ] tuet hans hustru, [ ] fuldmegtig Peder Matzen begierte at Peder [ ] w]ille Nafn gifue hans Widnisbiurd huor [ ] hannem tillagde beschylding wille [ ] Da beraabte hand sig paa hans ærerer-(?) [ ] som nu er i Danmarch, Men de [ ] tilstede, och iche heller wille, [ ] Nafn gifue. Men det schulle [ ] [ ] hand iche nu Nafngifuer [ ] efter Recessen, burde de siden [ ] [ ] huad Sager Laurs [ ], huilche hand Ville [ ] førstKomm]ende Høste Ting,

1675: 3

Peder Matzen Indlagde hans supplication met Peder Andersens beschylding paaschrefuet. Peder Andersen sagde hand wille føre sine Widnisbiurd imoed Lauritz Mundal her paa Allenfit Tingstue som er til Lauritzis Werneting. Huormed Sagen beroer, Och sagde Peder Andersen at hand schal Vdføre Sagen her imod Laurs Mundal om hand dertil for hans Exel/entz Her Canceler faar forloff.

Matz Søfrensen Klocher stefnt Mogens Gieruig met en Rigens stefning efter forige tiltale formedelst hand schielt hans hustru for en Tasche, Mogens møtte och sagde at hand iche hafuer schielt hende och Wed der gandsche intet af i nogen maade. Saa blef Mogens tilRaad, om hand sig imoed hende hafde forseet hand da at falde tilføye, Men hand ligesom før sagde sig ej at wide imod hende at hafue forseet. Da Ombsider formedelst gotfolchis Vnderhandling, och efter at Mogens først hafde for Retten Erchlerit Matz Sørensens hustru, at hand iche Wiste hinde och ej heller hannem andet end som alt ære och gott at beschylde i nogen maader, lod hand sin tiltale til Mogens Gieruig falde, at denne Sag schal were opheffuet, Och Ragte Mogens Matz haanden, at saadant ej m[eere] schulle schee med ydermeere forseelse i nogen maade. Sagefogden Eschede bøder af Mogens for denne forseelse [paa] hans Ko/nglig Ma/yestetz Vegne. Saa blef Mogens foreholt [huad] hand wille gifue, da belofuede hand at wille gifue h[alff- anden Rixdaler, Huor med Sagfogden Var tilfredtz Saa det der Ved forblifr.

Siur Toschem efter forige tiltale [ ] Knud ibm: [ ] forige tiltale formedelst han[d] Knud møtte och blef foreholt [ ] med at beuisse som hand sidste [ ] hand sagde hand hafde de[ ] Saa Om sider for Rette [ ] Toschem Ved hand strekning [ ] end som en Erlig [ ] nogen maade, huorm[ ] iche at Komme enten [ ] til-]

1675: 3b

Tale paa deris Nafn eller Rygte, Men huem af den/nem som efter denne dag sig imod hinanden forseer eller gifuer Aarsage til Trette och Wforligelighed, schal der for tiltalis och straffis i

høyeste maade, huilchet de paa begge sider nu for Retten lofuede iche at schulle schee, Men sig mod hin anden Christelig och schichelig at schulle forholde. Sagefogden Eschede domb och formeente at Knud burde bøde til hans Ko/nglig Ma/yestet for schielderiet 7 Rdr, efttersom hans Ko/nglig Ma/yestetz bøder iche er efttergifuen, om end parterne sig foræned hafr. Da blef Knud tilKiendt at bøde til hans Ko/nglig Ma/yestet halfanden Rixdaler.

Steffen Nesse stefnt Tomas Sletten for 2 1/2 Rdr hand flid hannem Ved sin dreng at bøxle en Jordepart med efttersom Tomas och Steffen wille giftt deris børn til sammen, Men som Tomas iche schaffet Jord for pengene formeener hand, hand bør hannem dem nu betale, Tomas møtte och Vedgich at hand af Steffen beKomb 2 1/2 Rdr at bøxle Jord med, Men bøxlen fich iche sin frembgang. Afsagt at Tomas bør betale Steffen sine 2 1/2 Rdr igien inden 14 dage Vnder adferd efter Lougen, och Tomas igien at søege sine penge huor hand dennem Vdgaff, efttersom hand allenne bøxlede at iche Steffen eller hans Søn var med.

Knud Soltuet stefnt Ole Tuet for hand schal sagt hand Tog It Sildegarn i Sildefiskenet (sildefisken) sidst i forAaret. Ole møtte och sagde det Var sagt for hannem hand har [ ]t Knud schal haftt It Sillegarn och [ ] Tou Natter, saa Komb Eiermanden [ ] Men hand sagde hand bleff [ ] at hand iche hafde louglig tid [ ] huem hørde det af. Ellers [ ] hand iche ligger hannem [ ]det hannem det. [ ] siunis hafue føye at [ ]he.

1675: 4

Anders Søre Nesse och Niels ibm: (Søre Nesse) som ere Søn och Suoger til Ingeborg Nesse, bør efter denne dag huer til halfnet at Vnderholde hinde, efttersom de hindis gaard bruger och besidder som hun oplat hafr.

Mogens Smidtzdal stefnt Endre Semb for Tou Rdr \1 March/ hand er schyldig hans datter i Løn och Kleder. Lauritz Echeland møtte och sagde Endres Kone har schichet hannem bud hand wille suare for Retten at Mogens schal faa sin betaling inden 14 dage, Men huor meget Wed hand iche, Men Endre er iche sielf hiemme, Huor Ved det forblifuer, ellers Kand stefnis paa Nye.

Kaarit til Laugrettismend Steffen Hopland och Rasmus Lechnes.

Anno 1675 den 9 Apr/ilis holtis **Waarting paa Aschelands Tingstue i Radøe Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Oluf Wetaas Lensmand Hans Tougle Østen Fieldtzende Rasmus Giere Anders Hougland Jens Sollem Johanis Nøtuet Knud Sollem Mons Strømme Magne Hucheland Laugrettismend och nogle af Almuens.

Da blef Vnderdanigst Publicerit hans Ko/nglig Ma/yestet Voris Allernaad/ige Arfue Konge och Herris Naad/igste brefue om Proviand Schatt och Familiernis Landehielp

Sampt hans Exel/entz her Cancelers befaling at de Vdlofuede Knegtepenge forderligst schal indfordris til Guarnisonens Vnderholding.

Welbiurdig her Oberst Bendix Von Hatten lod nu f[or] Retten paa Tinget i Almuens forsambling opbiu[de om] nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet for Soldatter [Ville] bøxle hans Ledige gaard Gierde, Men ingen fr[emb-]Komb eller gaf sig tilKiende, som den bøxle [wille.]

Her Commissarius Hans Hansen lod och nu for [Retten paa] Tinget i Almuens forsambling opbiude, om nogen [som hafuer] Tient hans Ko/nghlig Ma/yestet for Soldatter, Vile bø[xle hans] Leddige gaarder i Nordhorlehn. Men ingen fr[embKomb eller] gaff sig tilKiende som wille bøxle.

Sammeledis Lod her AssistentzRaad [ ] den gaard Næsbøe, om [nogen som hafuer Tient hans Ko/nghlig Ma/yestet] for Soldat wille den [bøxle. Men ingen frembKomb] eller gaf sig tilKi[ende som wille bøxle.]

1675: 4b

Sagefogden stefnt Jacob Kaartuet och Knud ibm: (Kaartuet) formedelst de hafuer giort slagsmaal met hin anden paa Kierche Wejen. Jacob møtte och Klagede at Knud slog hannem It slag met en Kiep paa hans Axel, at samme staff gich i stycher och war den Roden, Men hand blef iche der af enten brun eller blaa, Knud møtte och iche Negtede at hand slog hannem It slag met Kiepen at den gich i stycher, huilchet scheede en Søndag paa Kierche Wejen da de hafde hørt Predichen och wille gaa hiem, Och Kom deris Trette af at Jacob lod sin datter gaa i deris fellitz Nøst eftter Sild, som hand iche wille at hun schulle gaa der ind. Afsagt at eftterdj Knud hafr slaget Jacob paa en helligdag paa Kierche Wejen huor hand burde holt fred och schichelighed, bør hand derfor bøde til hans Ko/nghlig Ma/yestet 2 March Sølf.

Sagefogden begierte motte indfør is at Knud Steffensen Sollem afsonet for hand ligget for Tilig hos sin hustru 1 Rdr.

Kaarit til Laugrettismend Michel Marøen Ole Pedersen Nordanger.

Anno 1675 den 10 Apr/ilis holtis **Waarting paa Lindaas Schibreds Tingstue** Neruerende Ko/nghlig Ma/yestetz foget Peder Andersen Ifuer Fammestad Lensmand Christian Monsløb Gudmund Qualuog Magne Brutland (Brunteland) Helge Houge Lars (og) Ole Hopland Erich Aaraas, Mons Sønneuog, Ifr Løffaas Haauor Berge Knud Holmaas Magne Østrim Niels Bersuig Rasmus Qualuog Lars Setre Knud Gaflen Laugrettismend och en stor deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt hans Ko/nghlig Ma/yestetz Allernaad/igst brefue, om Proviant Schatt och Familiernis Landehielp

Item hans Ex/elentz Her Cancelers befaling at de Vdlofuede Knegtepenge betimmelig schal indKrefuis til Guarnisonens Vnderholding.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu i Almuens forsambling paa Tinget Opbiude hans ledige gaarde i Nordhorlehn om nogen af dem som hafr Tient hans Ko/nghlig Ma/yestet for Soldatter, wille dem bøxle, Men ingen frembKomb eller gaf sig tilKiende som [wille bøxle.]

[ ] hans Ko/nghlig] Ma/yestetz byefoget i Bergen [lod nu paa Tinget for] Retten opbiude dend

1675: 5

Gaardepart i Qualuog som Rønils har brugt, om nogen findis som hafr Tient hans Ko/nghlig Ma/yestet wil det bøxle, Men ingen frembKom eller gaf sig tilKiende som bøxle wille.

Abel Klocher lofued at betale Michel Fieldtzende for en baad hans Tienner hafde til Laan som blef Sønderlaget 5 March til Jul førstKommendis.

Kaarit til Laugrettismend Jacob Grimstad Michel Fieldtzende.

Anno 1675 den 12 Aprilis holtis **Almindelig Waarting paa Halsuig Tingstue i {Sundho} Gulen Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Jacob Opdal Lensmand Jetmund Eide Oluf Nappen Jørgen Myre Claus Molde Joen och Johannis Dale Joen Kielleuold Ole Dale Colben Hoppe Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst Publicerit hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaad/igst Brefue om Proviand Schatt och Familiernis Landehielp.

Disligeste blef lest hans Exelentz her Cancelers befaling at de forordnede Knegtepenge schal betimmelig indfordris til Guarnisonens Vnderholding.

Efter Søfren Berntzen Nagels begiering blef forKyndt efterschrefne ofuerdragelse eller Transport.

Anders Sørensen sorenschrefue ofuer Indre Sogns Fogderj, Kiendis och her med Vitterligt gjør, at Jeg aff frj Willie hafuer afstaait och offuerdraget, saa och her med fuldKommeligen afstaa och offuerdrager, fra mig och mine Arfuinger til min Kiere søstersøn, Erlig och Velagt Vnge Karl, Søfren Berntsen Nagel, Ungefærlig 1 pund smørs Leye, V[ ] Jord Kaldis Furenes beliggende i NordHorlehns Fogderj i Branangersund i Effuenvigs Prestegield som [ ] Fader Søren Larsen af hans Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste [ ] deel Pengers forstreckning, til brugelig Pant och f[ ] med bøxel och herlighed, Huilchen Jord dog offuer [ ] Aarlig tilsammens 1 pund och 6 March smør, H[ ] schrefne Anpart til mig aff min sl: (salig) Broder [ ]-sens Børn, saauelsom af min sl: (salig) søster Mette [ ] trende Børn, Nemblig Johan Teiste, Do[ ] Øllegaard Theiste Indløst hafuer, efter [ ] -ter min sl: (salig) Moder An[ ] datter [ ] som detz Arfueschifte, [ ] -Klarer, Huorfore han[ ] Taxt det er Pandtsat [ ] hannem for fornøg[ ]

1675: 5b

Eller mine Arfuinger Ingen Ydermere Rett eller Rettighed til eller udj forskrefne Pantegodtz efter denne dag, mens her effter at følge Søren Berntsen Nagel, och hans Arfuinger, med Bøxel och herlighed effter detz Pandtebreffuetz Indhold, saa Lenge det hans Kongl/ig May/estet behager, saaledis at blifue bestaaende, dog ey paatuiflis i midlertid Joe tagis flittig udj Agt at dez tilliggende schouger ey til Vplicht blifuer forHuggen eller detz besiddere imod LandsLougen forV-rettis, saa fremt Søren Nagel och hans Arfuinger dertil selfuer Agter at suare, och dersom hand nogen tid blifuer til sinds forsk/refn/e Jordepart igien vil afstaae, da mig eller mine Arfuinger det først frem for andre igien at tilbyde, At saaledis er, och holdis schal, som forskrefuit staar, Test (Testimonum) Jeg med min Egen Haand Vnderschrefuit, med mit Zignet hostrøcht, sampt Venlig Ombedet min Kiere suoger Erlig och Velfornemme Mand Christopher Gerdtzen Ko/nglig Ma/yestetz Foget ofuer Indre Sogns Fougderie, och Peder Nielsen Hiermund den Vnge, med mig til Vitterlighed at forsegle och Vnderschrefue, Actum Lerdalsør Den 22 Septembr/is A/nn/o 74 (1674).

Anders Sørensen (?)ia (L.S.) Christopher Gerdtzen Eghd (L.S.) Peder Nielsen Hiermund (...?) (L.S.)
Udj samme schiøde Kiendis Wj Vnderschrefne, och her med Vitterlig gjør, at Vj och med

Voris frj Villie hafr afstaait och offuerdragit, huis (dei) Parte Vj udj for/schrefn/e Gaard Furenes, som Wj eller Voris sl: (salig) Moder Moeler(?) Arfueligen er tilfalden, efter schifftbreffuetz formelding, til Voris K/iere Broder Søffren Nagel, Huorfore hand os Nøyachteligen hafr betalt, saa Wj Tacher hannem for god Leverantz och betaling i alle maader, Til Witterlighed hafr Vj dette med Egen Haand Vndersch/refue/t Bergen d/end 22. Novembr/is 1674. Anna Nagel. Anders Berentsen Nagel Eghd:

Her Niels Glad Kom for Retten formeente at Josep Hafuerland och Britte Andersdatters lejemaals bøder tilKommer Preste Enchen efter Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igst Forordning som nu blef oplest efttersom de beganget lejemaalet dend tid de ware hans Tienere paa Prestegaarden, dend tid det scheede, och hand ej Wiste at de hafde giort saadan forseelse da de quiterede deris Tieniste. Michel Hansen Sagefogden formeente det burde Ved den af [ ] igde domb forblifue och bødene der efter hans principal [ ] som hand foregaff gierningen iche [ ] Aabenbaret da de Vare i Her Trols Tieniste, Men [ ] Sagde derfor bør følge Manden [ ] hand war paa Wejen til Tinget [ ] t, Men Wejrliget forhindrede [ ] fre]mbKomme, Michel Hansen [ ] st de Geistliges Privilegie

1675: 6

Eftterdj tilforne er gangen domb, førend de geistliges Privilegier er beuist, och Michel Hansen formeener det bør Ved dommen forblifue och Sagen iche er Aabenbarit dend tid Tiennerne war och tiente paa Prestegaarden, da saauit de oppebaarne bøder eftter dommen angaar och som paadømbt er, Remitteris Sagen til Ofuerdommerens paaKiendelse, der efter Kand saa gaas om Quindfolches bøder och ellers naar Louglig stefnis.

Sagefogden stefnt Joen Josepsen Østgulen for begangen Lejemaal med Marite Guldbrandsdatter. Joens fader Josep Østgulen møtte paa Sønnens Vegne, Vedgich at hand hafuer beligget hinde och auflet barn met hinde som blef fød i Jul sidst forleden. Quindfolchetz Moder Britte Berge møtte paa hindis Vegne Vedgich at hun hafuer Auflet It pigebarn met Joen Josepsen, Och sagde Josep at hans Søn iche wil Egte Quindfolchet. Sagefogden formeente at de begge bør bøde eftter Recessen hand 12 Rdr och hun 6 Rdr eller straffis med Jern paa Kroppen eftter Recessen. Saa afsonet Joesep Sagen och schal betale til hans Ko/nglig Ma/yestet for Sønnens forseelse til St: Hans dag førstKommendis 10 Rdr huor paa hand nu betalte 4 Rdr. Moderen sagde at Quindfolchet hafde intet at bøede med. Afsagt at Quindfolchet Marite Guldbrandsdatter bør at betale sin Lejemaalsbøder eftter Recessen, eller straffis paa Kroppen.

Laurs Glenie stefnt Johans Berge for hand paa sidste Høsteting slog hannem i hans Mund met hans Nefue at hand bløde. Johans møtte och sagde hand Wed iche til Wisse om ha[nd slog] hannem eller iche. Johans Høeuig sagde at hand [ ] {Berge slog} Laurs Glenie bløde i Munden. [ ] beraabte sig paa at Laurs Kleftuet och Anders [ ] saae hand slog hannem, Men hand fich iche Ref[ ] demb. Derfor beror til neste Ting at proff[ue i Sagen.]

Erich Risnes stefnt Maritte Bircheland formedelst [ ] at *faden (faderen?) tog hans fa[ ]] Werd[ ] Sønder at hans Ansig[t] hand met Sønnen lige[saa]

1675: 6b

gich schrøbelig Snach om hans fader i bøgden, Men hun hafde iche det begyndt. Marite sagde

for Retten at hun icke Wiste S/alig Erich Risnes eller hans Sønner andet end som Erligt at beschylde. Sagefogden Eschede bøder formedelst Maritis schielderj Thj blef hun tilKient at bøde til hans Ko/nglig Ma/yestet 1/2 Rdr.

Kaarit til Laugrettismend Michel Steene Baltzer Handtuet.

Anno 1675 den 14 April/is holtis **Waarting paa Echanger Tingstue i Echanger schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Mogens Essemb Lensmand Aschild Ascheuig, Ole Echanger Jørgen Børge Anders Hindenes Wemund Eide Ole Asgaard Ole Quinge Laugrettismend och nogle af Almuen.

Da blef Vnderdanigst Publicerit hans Ko/nglig Ma/yestetz Voris Allernaadigste Arfue Konge och Herris Allernaadigste brefue, om Proviandt Schatt och Familiernis Landehielp.

Blef forKyndt hans Ex/ellentz Her Cancelers befaling at de Forordnede Knegtepenge betimmelige schal indfordris til Guarnisonens Vnderholding.

Fogden fredliuste hans Ko/nglig Ma/yestetz Kierchens och Geistlighedens schouffue, saauelsom Mogens Essemb Lensmandz Tuende gaarder Schaar och Suindals schouffue, ingen sig at fordriste derudj til Wpligt at hugge eller hugge lade, Vnder tiltale och straff eftter Lougen.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu opbiude, om nogen findis som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet for Soldatter, will bølge hans Leddige gaarder, Men ingen frembKom eller gaf sig tilKiende, at Ville dennemb bølge.

Eftter Mogens Essemb Lensmands begiering bleff forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Kiendis Jeg Marie Blechman salig Jan Ludens efterlefuersche, och med dette mit obne [ ] Witterligt gjør, at hafue soldt och [afhendt samb]t nu her med selger och [afhender]er, fra mig och mine Arf[uinge] och Welachte Mand, [ ]nde och AuffWelsmand

1675: 7

I NordHorlehn, En min tilkommende Jordepart udj en gaard Kaldis Suindal, beliggende udj samme Nordhorlehns Fougderj udj Echangers schibr/ed schylder Aarlig en halff Løb smør, och en halff tønne Malt, for huilchen Mogens *Æssen (Essemb) schal gifue mig Nithj (90) Rixdaler i schønningssøre och alt, Huilchen forbenefnte Jordepart, med detz Eyendomb och alt deraf gaaende Landschyld och Rettighed, sampt tilliggende Lotter och Lunder, och ald anden IndKombst och Herlighed, Vere sig af Agger, Eng, schouff, March, Fischevand och Fægang, Weyde eller Weydesteder, til fieldtz och udj fiære, øde och Aabiugde, Vaat och tørt, Inden och udengaardz, med Bøxsell och tredieTage, saauit mig med rette tillKommer, Eftter Welbiurdige Frue, F: Hille RosenKrantzis, til mig udgifne schiødebrefs Indhold, med ald dend tilleg och Herlighed, som der nu tillegger, och aff Arrildz Tiid tillagt haffuer, och med rette der tillegge bør, aldellis intet vndertaget i nogen maader, Bemelte Mogens Æssen (Essemb) och hans Arfuinge, schal och maa hafue, Nyde, følge, bruge och beholde, och deraf Annamme och oppeberge Landschyld, Rettighed, Stedzmaal, holdning, schoughug, och Arbeyd, och alt saauit nogen Jorddrot, af sit Odelsgodtz er berettiget, och ellers i andre maader gjøre sig det saa nøttig och gaufnlig, /: LandzLoug games :/ som hand best Veed, Vil och Kand, til Evindeligh Eye och Eyendomb; Thj beplichter Jeg mig hermed mig och mine Arfuinge, Forschrefne Jordepa[rt] detz Rette tilleggelse, at frj hiemble, och [ ]melig tilstaa bemelte Mogens Essemb [och hans] Arfuinge for huer Mandis Tiltale som [ ] med Rette tale kunde, Och

dersom [ ] at forskreffne Jordepart Rentef[ ]-leggelse blef
forbenefnte Mogens [ ] hans Arfuinger aff[ ]nden, Ved[ ]
Rettergang, for mig [ ]-hiemmels brøst [ ]
mine Arfuinger, [ ]

1675: 7b

bemelte Mogens Essen (Essemb) och hans Arfuinger, Med lige saa got och beleyligt Godtz inden sex samfelde Vger der nest eftter, paa hand och hans Arfuinger af mig och mine Arfuinger, her udinden schal Vere holden schadisløs i alle maader; Her foruden hafuer Jeg Richtig bekommit min betalning med schöttingsøre och alt, Nemblig = 90 Rixdaler, saa Jeg hannem derfor storligen betacher. Til Witterlighed Vnderschrefuet med egen haand, och med min sl: (salig) Mandz Jan Ludens eget Zignet Vndertrøcht, Och derforuden Venlig ombedet Erlige och Welachte Mænd *Fredrich Engelmand och Dirich Gerding, Til Witterlighed med mig at Vnderschrifue,

Datum Bergen d/end 13 Janv/aris Anno 1675.

Marie Luden (L.S.)

Til Vitterlighed. *Dirich (Fredrich?) Engelmand Egenhd: (L.S.) Dirich Gerding Eghd:

Siur och Christian Ascheländ stefnt Niels (og) Baard (og) Niels och Johans Røe formedelst de NedKaster deris Gierde som eftter Marchesteen och gamel Merche och schifftte Verit gierdet och opsatt. For/schrefn/e Røe besiddere møtte och sagde at de iche hafr NedKast Gierdet, Men om feet giort det eller huem, Wiste de iche. Affsagt at de Røe besiddere iche eftter dags maa sig fordriste at bryde eller NederKaste Gierdet emellem deris och Aschelands March och lejemaal, saauit de eftter gam/m/el Merche och schifftte och Marchesteene ere opsatte eller opsatt bliffr, Men om de Røe besiddere eller Eyere formeener at Ascheländ tilEigner sig meere end dem met Rette tilhør och formeener sig forWRettet, Kand eftter foregaaende stefnemaal Kiendis dennem derom paa Aasteden emellem huis Rett er.

Magne Essem stefnt Anders Gilsuig formedelst hand hannem [ ]le tiltalt at i sidste Commision blef lagt paa hans gaard, [ ] Adschillige Wnyttige ord. Anders møtte och sagde at [ ] hafr schieldt eller beschylt Magne. Och Ellers sagde [ ] iche Weed hannem andet end alt gott at be-[schylde [ ]?? O?t eller talt, och Ragte [ ]

[Kaarit til Laugrettismend] Halduor Toftte Anders Nummedal

1675: 8

Anno 1675 den 15 Aprilis Holtis **Waarting paa Hosanger Tingstue I Hosanger Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Mogens Mielstad Lensmand Torchel Aasem, Magne Hannistuet Peder Ware, Niels Miøs Niels Hoele, Rasmus Hannistuet Børge Fotland {Johans} Anders Wea (sjå merknad), Ole och Johans Hofftuuet Laurs Øffsthus Laugrettismend Och en deel af Almuen.

(Merknad vedk. Anders Wea: Mest truleg er dette Veo i Stamnes - jamvel om denne garden alltid har lege til Arne skipreide. På denne tid var det ein brukar ved navn Anders der. Men garden grensa til Hosanger sk.r. På Veo i Gjerstad, som låg til Mjelde sk.r., var det ingen Anders på denne tid. Gardsnamnet Veo er også tidlegare nemnd blant lagrettsmennene for Hosanger sk.r.)

Da blef Vnderdanigst forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Brefue Anlangende Proviant Schatt och Familiernis Landehielp.

Blef och forkyndt hans Exel/entz Her Canceler och Amptmands schriftlig befaling at de forordnede Knegtepenge betimmelig schal indfordris til Guarnisonens Vnderholding.

Sagefogden stefnt Anders Bernes och Johans Kleppe formedelst de hafuer Schött femb diur nu i forleden Winter i Wlouglig tid. Peder Erichsen Welb/emelte Her Oberst Ederich Jensens fuldmegtig møtte och sagde bønderne hafde iche noget her til at suare Men formeente det Vere hans Herre frj for at lade schiude diur eftter hans frjhed lige som Andre Adel i Danmarch och Norge, Men naar hans Herre blifr Loulig stefnt med hans frjhed schulle hand suare. Peder Erichsen sagde hand schød sielf It diur Johans Kleppe It och det Tredie War hand och Johans Kleppe och Anders Bernes om at schiude, sagde och at hand schal med første forschaffe hans Herris Ordre derfor, at det er scheid med hans beuilling och tilladelse. Afsagt at hermed beror til neste Ting at imidler tid Kand forschaffis Her Oberstens Ordre at saadant med hans beuilling scheid er, saa gaais huis Rett er.

Elling Bysemb stefnt Johans ibm: (Bysemb) formedelst hand schielt hans Kone at hun taget høe fra hannem, som dog Var Kun en handfuld høe til en Siug Kalf, och hans egen Kone stod och saa derpaa. {Anders} Johans och Hans Kone møtte [och sagde] hun tog Tuende gange lidet høe til en Siug Kalf [ ] stod sielf och saa paa, dog scheede det iche med hindis [ ] Men ellers hafuer de safnet at meere høe Verit [ ] Men huem der har taget det Wiste de iche. Sagen iche er af nogen inportantz, da beror de[ ]

Ole Fladaas stefnt Ole Rasmusen ibm (Fladaas) formedelst [ ] hannem met en Bierche Kiep 3 eller [4 slag] och Røg, at hans Hofuet war Trutnet [ ] Konnen och Sønne hannem. Moge[ns]

1675: 8b

Ole samme tid Klagde at Ole Rasmusen hafde slaget ha/nnem och Wiste hannem hans Hofuet som war ophoffnet af slag paa Tuende steder, saa och en Knude paa hans Høyre Haand. Ole møtte och sagde hand iche slog ha/nnem Men hand wille iche suerge sig frj. Afsagt at Ole Rasmus/en bør at bøde til hans Ko/nglig Ma/yestet for slagsmaalet 1/2 Rdr.

Joen Olsen stefnt Niels Gietremb for 9 1/2 March som hand er hans Konne schyldig for Kleder i Løn. Anders Miøs møtte sagde at Niels ligger siug, Men naar hand blifr til pas vil hand giøre Regenschab met hannem och betale huad hand blifr schyldig. Thj beror hermed til neste Ting at de midler tid giør Regenschab, och naar paa nye stefnis gaas huis Rett er.

Kaarit til Laugrettismend Elling Bysem

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten opbiude sine Ledige gaarde, om nogen findis som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet wille dem bøxle, Men ingen frembKomb eller gaf sig tilKiende som bøxle wille.

Anno 1675 den 16 Aprilis holtis **Waarting paa Restad i Mielde Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Niels Rongue Lensmand, Mogens Lofttaas, Ole Watle, Rasmus Blomb Fabians Blomb, Anders Mitmielde, Niels Braguatten Anders Rifuenes Mogens Hafre, Johans Øffstemielde, Rasmus Aschelend Laugrettismend Och en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst Publicerit hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste brefue Anlangende

Proviand Schatt och Familiernis Landehielp.

Her Bischof M/ester Niels RandVlf (Randulf) Lod Ved sin Tienner Jørgen Philipsen efter foregaaende stefnemaal Esche domb til betaling ofuer Aschild Smaaland for 8 Rdr 5 March Resterende Landschyld och Rettighed af hans paaboende gaard. Aschilds Søn Oluf Aschildsen møtte paa faderens Vegne Wedgich at hand er schyldig 8 Rdr 5 March och erbød at betale med det første. Bispens fuldmegtig bedagede hannem gielden til St: Michelis dag førstKommendis. Thj til[-] Aschild, da at betale Vnder Namb och Wurdering.

1675: 9

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten opbiude hans Ledige gaarder herudj Nordhorlehn, om nogen findis som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet dennem wille bøxele, Men ingen frembKomb eller gaf sig tilKiende, som bøxle wille.

Erich Houge och Ole Wea(?) Kaarit til Laugrettismend.

Anno 1675 dend 17 Aprilis holtis **Waarting paa Ytre Arne i Arne Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Hans Jordal Lensmand Knud Brueraas Peder Arne, Mogens Sangstad Anders Stanghelle, Erich Tuenes, Niels Quamme, Anders Sangstad Johannes Øichaas, Halsteen Blindem, Oluf Huchaas Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst Publicerit hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Breffue anlangende Proviand Schatt och Familiernis Landehielp.

Disligeste hans Ex/elentz Her Canceler och Amtmands befaling at de forordnede Knegtepenge schal betimmelig Indfordris til Guarnisonens Vnderholding.

Her Commissarius Hans Hansen Lod nu for Retten paa Tinget i Almuens forsambling opbiude hans Ledige gaarder, om nogen findis som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet dennem wille bøxle, Men ingen frembKom eller gaf sig tilKiende som bøxle wille.

Niels Setterdal blef tilKiendt at betale Oluf Waxdal formedelst hand Kiørt hans Øg (hest) at dend er blefuen døed en Rdr. Och Oluf sielf at lide half schaden.

Jørgen Aasem stefnt Siur Aasem formedelst hans Tienistpige taget hans baad och Roed dermed ofuer fiorden at den er blefuen Sønder slaget. Och er Sagen Reigst sig af at Niels Aasem i Arne Schibred Laante Oluf Klocher och Niels Aasem i Mielde Schibred sin baad ofuer fiorden som de opdrog paa Land Ved Klocherens huus, Och berettede Niels Aasen at han [bad] sin Tienistpige at Hente baaden igien, som pigen nu fo[regaff] at hun war hoes Ole Klocher at wille hent hendis hosb[onds] baad, Men Oluf Klocher wille iche lade nogen wise [hinde] baaden, och som hun lenge Wagtede at baaden mot[te lade] Anuisis, scheede hindis begier (krav) dog iche, Men aftenen [Komb] hende paa, tog hun Klocherens baad so[m foresigis i] paa talen och Roede den ofr til Gar[nes Men wiste] iche om det war den Rette baad

1675: 9b

Hun och sagde til hindis hosbond at hun derom Tuiflede. Och forKlarede Anders Raadsmand paa Garnes, at som baaden Var i hans Støe opsatt och hand ej Kunde faa sin baad Wd med mindre hand schulle schuffuet den anden paa Søen, da tog hand dend fremmed baad och Roede

den ofr fiorden met noget Malt, och opdrog den med sin dreng i samme sted Ved Garnes Nøst huor dend stod tilforne, Huor paa hand gjorde sin æd met opragte fingre, Men om Natten Komb den store storm som gjorde stor schade ofr ald Landet, och slog baaden Sønder. Afsagt efterdj Oluf Klocher iche lefuere de den Laante baad tilbage dend tid der eftert blef schichet bud, saa hand Verit Aarsag til denne handel och schade, at den Rette baad iche blef tilbage lefuereit Da hafr Jørgen Aasem at søge Oluf Klocher for sin schade.

Kaarit til Laugrettismend Jan Almaas och Michel Arnetued.

Anno 1675 den 19 Apr/ilis holtis **Waarting paa Hop i Schiold Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Niels Dingeland Lensmand, Oluf Hop, Lasse Aasse Lars Heldal Ole Eide, Lasse Aasse, Lasse Smøraas Ole Tittelstad Haluor Grimstad Niels Natland Hans Tittelstad Michel Sellen Niels Nestun, Ifuer Byenes Simen Øffstebøe Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste brefue, om Proviand Schatt och Familiernis Landehielp.

Sampt hans Ex/elentz Her Cancelers befaling at de Forordnede Knegtepenge betimmelig schal indfordris til Guarnisonens Vnderholdning.

Maren Sørensdatte M/ester Arnoldj efterlefuersche stefnt efterschrefne for giæld. Niels Ørbech 4 1/2 Rdr møtte iche, Men Lensmanden sagde hand suarede da hand stefnt hannem at hand wille betale inden 8te dage. Michel Rødland 6 Rdr 5 1/2 March, møtte iche Var iche Loulig stefnt. Torben Rødland Krefuis 5 Rdr 2 1/2 March. Torben møtte sagde hand er iche meere schyldig end 4 Rdr 5 March som hand wille betale med første i Som/m/er, som hand och bør efterkomme och inden St: Hans dag betale. [ ] Hucheland Krefuis ?8 Rdr møtte iche och er iche [Loulig stef]nt. Niels Bratland Krefuis 18 Rdr møtte iche [ ]lig stefnt er tilforne hannem domb ofrgangen [ ]

1675: 10

Lauritz Mittun Krefuis 8 Rdr Laante penge och nogen Tiende, sagde hand er iche Loulig stefnt for Tienden. Men de 8 Rdr er hand schyldig som hand erbøed at betale, som hand tilKiendis at betale inden 14 dage Vnder Namb och Wurdering. Ole Schage Krefuis 2 Rdr 5 March møtte iche, och er ej Loulig stefnt. Krefuis och Laante penge 3 Rdr.

Laurs Mittun Stefnt Baard Fyllinge formedelst hand sagt at hand motte taget sig en anden Erlig quindisperson til Echte och iche af det Tiufue Eet (ætt) och slegt hand hafde faet i Nordfiord, sampt Rygt hannem i haar och scheg Wden Aarsage. Baard møtte och sagde for Retten at saadant scheede och passerede i Kroe huus (vertshus), och blef hannem dertil gifuet Aarsage i det Laurs sagde til hannem at hand hafde taget sig en schit Soe, sampt schielt hannem for en Tiuff for hans Eble(?) Kiøbmandschab, Men Lauritz nu hertil suarede at hand iche saadant giort eller sagt hafuer. Omsider sagde Baard om Sagen gaar hart da Kand hand den forlige. Negtede iche heller at hand io hafuer Rycht Lauritz i hans haar. Ellers sagde Baard at hand iche hafde nefnt Lauritzis Konne paa Naffn, Men allenne sagt at hun er fød af Nordfiord Slegt, som mueligt Kand Vere baade Tiuffue och schielmer. Baard blef tilspurt om hand hafde nogen prouff som har hørt at Laurs Mittun hafr schielt hannem som hand foregifuer, Men hand Wiste nu ingen at Naffn gifue Vndtaget hans Wermoeder, Sagen optaget til neste Ting at herom Kand erholdis Offuerdommerens Raadføring.

Poul Bircheland tilkient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1/2 March Sølf, formedelst hand iche eftter foregaaende domb met goede Ville Lefuere en Kiedel fra sig Pernelle Due tilhørende, førend Lensmanden met Fogdens fuldmegtig motte Vdtage dend.

Sagefogden stefnt Poul Bircheland for hand god sagt (kausjonert?) for 9 Rix[daler] Peder Joensen Var schyldig at betale til hans Ko/nglig Ma/yestet f[ormedelst] Lejemaal. Poul møtte Erholte Ved sin æd, at hand [iche?] anderledis derfor hafuer godsagt eller lofuet at [ ] end om Peder Joensen Komb bort, da schulle hand beta[le], Men ellers iche.

Lasse Smøraas stefnt Poul Bircheland formedelst [ ] gierde hans anpart af hagegierdet, Men [ ] Smøraas besidere ere dragen til Setter met de[ ]

1675: 10b

hand sit fee opæde gresset. Poul møtte sagde hand har intet at gierde met, Erbød ellers at hans fee iche schulle Komme i deris March, men wille holde det deraff saauit mueligt Kand Vere. Afsagt at Poul Bircheland bør eftterdags iche at lade hans fee Komme i Smøraas March eller Lejemaal, saa lenge deris fee er till Setter saafrembt hand iche derfor wil bøede och stande til Rette eftter Lougen L: L: B: 38 Cap/itel Men de Andre Tider om Aarit maa det gaa horn mod Horn och Kløff mod Kløff lige som af Aerilds Tid.

Kaarit til Laugrettismend Poul Tuet Mogens {Birchela} Totland.

Anno 1675 den 20 April/is holtis **Waarting paa Schouge Tingstue i Sartor Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Anders/en Oluf Echerhoffde Lensmand, Ole Hambre, Anders Bildøen, Lauritz Schage, Jacob Hammersland, Hans Algrøn Anders Arefior Erich Scholleuig Ole Golten Mogens Waage, Vincentz Selle, Vincentz Landraa, Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Voris Allernaad/igste Arfue Konge och Herris Allernaadigste brefue, Anlangende Proviand Schatt och Familiernis Landehielp.

Blef och forKyndt hans Exel/entz Her Canceler och Amptmands befaling at de forordnede Knegtepenge betimmelig schal indfordris til Guarnisonens Vnderholding.

Sagefogden stefnt Magdelj Spield for begangen Lejemaal met Ole Nielsen som er Ved døden afgangen. Magdelj møtte beKiende hun met hannem Lejemaal begaaet och aflet barn som blef fød 14 dage eftter St: Michels dag sidstleden. Erich Agatnes gjorde sin æd met opragte fingre at Vngefer en Maanet førend hand Ved døden afgich, Var hand af samme Ole Nielsen Ombedet at begiere for/schrefn/e quindfolch til Egte, och talte met hende paa hans Vegne, saa hun suarede huad Gud hafr forseet det scheer. Afsagt at quindfolchet bør at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet for dette Lejemaal 3 Rixort. Och om Kand befinden Oluf Nielsen sig noget eftterlatt, gaais derom huis Rett er.

Sagefogden stefnt Johans Ellingsen for begangen lejemaal met Britte Christensdatter som er Ved døden afgangen. Johannes beraabte sig paa at wille Egtet hinde, Men

1675: 11

Wiste iche at nafngifue andre end hans Hosbond Casten i Buchen som iche nu Var tilstede. Derfor Sagen optagen til neste Ting.

Sagefogden stefnt Oluf Echerhofde formedelst hand giort bryllup i femb dage, som formeenis at Vere imod Forordningen. Lensmanden Oluf Echerhofde berettede at Oluf holte bryllupet i femb dage, och scheede hos hannem paa gaarden. Men Oluf sagde hand gjorde det iche lenger end Toe dage, Men den Tredie dag gaff hand sine giester SpisØl, Oluf belofuede at gifue til hans Ko/nglig Ma/yestet for brøllupet en Rdr, som blef betalt.

Sagefogden stefnt Erich Knapschoug som iche møtte, Karj Strømme och Anders Echerhofd for forlunge giort bryllup, Anders Echerhofde lofuet til hans Ko/nglig Ma/yestet paa allis deris Vegne en Rixdaler.

Sagefogden stefnt Anders Arefjord for forlunge giort brøllup Anders møtte Vedgich hand gjorde bryllupet fra Søndag til Torsdag. Afsonet met en Rixdaler til Hans Ko/nglig Ma/yestet.

Anders och Peder Bildøen stefnt Anders och Oluf Kaabeltuet formedelst de iche forholder sig met deris fischerj eftter deris oprettede Contract at de fischer paa deris Lejemaal och iche wil gifue dennem huad Contracten tilholder. Anders och Oluf Kaabeltuet møtte, och beKiende Oluf at hand hafr Kast met sin Nod inden for degersteen (Degersteen). Anders Kaabeltuet beKiende at hand haffuer om dagen nogle Adtschillige sinde eller gange Vdsatt hans Nod met Sillegarn fast bunden ofuen paa Noeden, Huilchet Anders Bildøen formeente at stride imod Contracten, som er i fischens Rentzel Och sagde Anders Kaabeltuet at det er i fischens Rentzel hand hafr satt Noden met Sillegarnet paabunden. Sagefogden formeente at de Kobeltuets besidere burde at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 4 March Sølf formedelst Contractens offuertredelse. Afsagt eftterdj Kaabeltuets besidere hafr Kast paa Bildøens [Leje-]maal inden for degersteen och iche gifuet dennem derfor ef[tter] Contractens tilhold, Sampt Sat deris Nod met [Sille-]garn paa i fischens Løb eller Rentzel, som strider i[moed] deris oprettede Contract, da bør de derfor at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 4 March Sølf, och ligeuel at holde Contracten, at betale de Bildøens Mend huis (det som) den tilholder.

1675: 11b

Tollef Andersen stefnt Michel (og) Albret och Poul Windenes, formeenende at hand eftter hans bøxelSedel bør Nyde dend Jordepart i Windenes som hand bøxlet hafr. De Windenesis besidere møtte och i Rette lagde deris forhuerfuede bøxelSedel, at de schal nyde och beholde samme part Jord som Tollef Andersen bøxlet hafr, efttersom hand forhuerfuet dend Ved Wrang beretning. Afsagt eftterdj Peter Ratenburg med hans sidste bøxelSedel hafuer eftterfult Recessen, at saa smaa Jordepartter iche maa bøxles til saa mange Lejlendinger, Derfor bør hans sidste Vdgifne bøxelSedel Ved magt blifue, och de Windenesis forige Opsiddere samme anpart Jord der eftter at nyde och bruge, Och naar Tollef Andersen wil fordre hans bøxelpenge igien blifuer de hannem Vel af Peter Ratenburg tilstillet.

Anders Tønneuig stefnt Jan SegolKen (Segelken) formedelst hand ladet opæde hans Korn. Hans och Laurs Kousland berette at de saa at Kornet var gandsche opædt. Niels och Elling Hommelsund profuede at Andersis gierde iche war Loulig thj den iche war Høyere end som til deris Knee. Jan møtte och sagde at Andersis fee lige saauel hafr ædt Kornet som hans fee, Och indlagde hans schriftlig Indleg. Afsagt eftterdj Anders iche hafuer gierdet hans Gierde Loulig som Lougen tilholder, da hafr hand den schade som er scheid paa hans Korn for hiembgielid.

Jan SegelKen stefnt Jens Johansen Toftt formedelst hand schielt hannem for en schielmb. Jens

møtte och benegtet at hand iche hafuer schielt hannem. Hans Kousland profued at Jens sagde til Jan SegelKen om hand iche faar hans penge igien, da gjør hand imod hannem som en schielm. Gregoris Trelleuig profuede lige som Hans Kousland. Jens sagde at hand iche Weed Jan SegelKen andet end en Erlig Mand at beschylde, da bør samme ord ingen til hinder eller efttertale at Komme i nogen maade

Oluf Opsøen stefnt Jens Toftt formedelst hand taget It baste Toug af hans Krabe Teen (krabbeteine). Jens møtte och sagde at hand tog Touget af hans Krabeteen Thj det hørde hannem och Niels Toftt til. Niels och Lauritz Toftt

1675: 12

Profuede at Touget tilhører Jens och Niels Toftt, Och erbød sig derpaa at gjøre deris æd. Ole Opsøen sagde at hans Konne Kiøbte samme styche Toug af en Byefischer som heder Knud. Thj schal Ole dertil schaffe hiemmel til førstKommende Høsteting.

Oluf Opsøen stefnt Jens Toftt formedelst hand schielt hannem for en Tiuf at hand er en Tiuf och schal blifue en Tiuf. Jens møtte och sagde at hand hafuer schielt hannem for en Tiuf indtil hand schaffer hiemmel til forskrefne styche Toug. Suend Selle profuede at Jens Toftt schielte Oluf Opsøen for en Teene Tiuff, huorpaa hand gjorde sin æd met opragte fingre. Isach Torchelsen profuede at Jens Toftt schielte Oluf Opsøen for en Teene Tiuff, Huorpaa hand gjorde sin æd met opragte fingre. Sagen optagen til neste Ting at herom Kand faas Voris gunstige ofrdommers Raadføring.

Kaarit til Laugrettismend {Michel} Erich Augdenes (Ågotnes) och Willem Eide.

Oluf Fielde Kom for Retten och beKiende at hand er Østen Fielde schyldig paa førstebøxel 9 Rdr, Och udj Landschyld och Tredietage 6 1/2 Rdr, som hand belofuede at betale til St: Hans dag førstKommendis. Huor imod hand iche hafur noget hos Østen at Krefue, enten for Husenis afbrendelse eller i andre maader.

Christianus Quintus, etc. Wor synderlige gunst tilforn: Voris Allernaad/igs/te Villie och befaling er at du Hosføyede Woris obet breff om Proviantschatten til Vorre Magatziners Vnderholding straxen offuer alt udj Bergen Sticht paa tilbørlige Steder lader forKynde, och der offuer holde at des Indhold tilbørligen Vorder epterKommit, der med scheer Vor Wilie befallendis dig Gud, schrefuit paa Woris Kongl/ig Residentz udj Kiøbenhafn, dend 12 Februarj Anno 1675. Vnder Vort Zignet Christian.

Vii Christian dend Femfte, af Guds Naade Konge til Danmarch och Norge, de Wenders och Gotters At Giøre alle Witterligt at N\ a/a som disse Wanschelige Wit udseende tidens tilstand giffue oss Aarsag i tide at drage omsorg for de Middel, der kand tiene til Vore Rigers och Landers defention; da hafuer Wj til Vore Festningers och Ma[gasi-]ners fornøden forsiun udj Vort Rige Nor[ge], Allerna[ad/igst] for gott Anseet endnu for Neruerende A[ar] at paabiu[de,]

1675: 12b

saasom Wi och Hermed paabiuder och befaller, at der til Syndenfieldz udj bemelte Vort Rige Norge af huer fuld g/aa/rd eller Tou schippund tunge Anden landschyld, eftter samme maade och proportion at regne uden forskiel af huem de tilhøre eller besiddis tillige med de gaarde som til Voris Militie der i Rigit udlagt och Assignerit ere ingen Vndtagen, schal gifue for En Halff Rixdlr: i allehaande got Røget eller saltet Kiød, och aff de Nordenfields Ambter /: Nordlandene Vndtagen :/ at gifue af huer fuldgaard En Halff Vog goed tør Rodtschier, och alle

de gaarde synden och Nordenfields som ere af større eller mindre landschyld, Ødegaarde medberegnet, at gifue efter samme maade och opbergis med dend Moderation af forschaansel som udj Leylending schatten efter huers Egn's beschaffenhed och Idtzige schattebrefues formelding, er beuilget, Huilchet inden førstKommende Martj Maaned's Vdgang schal leffueris till huer steds Magatzin synden och Norden fields efter dend Disposition och Anordning Vor statholder och general os Elschel/ige H/e/r Vldrich Fridrich Gyldenløw der om efter huer steds fornødenhed giørendis Vorder, Men af Nordlandenis Ampter at gifuis af huer fuldgaard Alleene en halff Vog tør Rodtschier, och W-feilbar lefueris udj TrundHiemb til førstKommende forAar, och alt dette udj døgtige och wforlegen Vahre eller penge efter en huers bequommelighed och Varens billig Verd, som vore befalningsmend och AmptMend huer steds sielff med Fogderne schal hafue tilsium, at der med Rigtig Vden Vndersleb, saa Vore Fogder eller deris Tienere ey heller Vore Proviantschri fuere iche besuerger nogen med ofuervegt, schrifprønge, med Tønder eller band til fischene, at samle och forvare udj, Men udj dend sted tilholde de Huuse [ ]d som dog ere fri for schatten, det at forferdige och leffuere, saauit huer giæld eller Annex dertil behøfuer, Huor efter

1675: 13

de VedKommende sig Allervnderd/anigst hafuer at rette, Gifuet paa Voris Kongl/ig Residentz Kiøbenhafn dend 12 Februarj Anno 1675. Vnder vort Zignet Christian (L.S.) Rigtig Copie efter Originalen, Kiendis Peder Hansen Eghdes:

Kiere Peder Andersen. Tilsendis Eder her udj Rigtige Copier af Kongl/ig Ma/yestetz Allernaad/igst Missive och Obet Bref Proviantschatten Angaaende, Huilche i paa behørige Steder udj Eders Anbetroede Fogderie alle och en huer VedKommendis til Efterretning Straxen haf/ue/r at lade publicere och giøre Eders yderste flid, at detz Indhold Allerunderd/anigst och tilbørligen Vorder efterKommet, som I agter at tilsuare Eder hermed Gud befalet. Bergenhuus d/end 2 Marty 1675. Vdj hans Exel/entz Her Cancelers frauerelse befuldmegtiget Peder Hanssen.

Kiere Peder Andersen. Efttersom hans Høye Exel/entz/is befalling Nyligen er opKommen, at Ammunition och Proviants forwalteren Sr: Wentzel Fridrich Trojan schal nu til Nest Kommende Nyt Aar Annamme Bergenhuusis Guarnisons Tractament efter Assinationers lydelse, och saa snart pengene indkommer til soldaterne och øfrige Guarnison betiente betale, Thj hafuer I her efter de af eders Fogderj til bem/el/te Guarnisons underHolding forordnede Knegtepenge betimeligen til forordnede Terminer at indfordre och til for/schref/ne Sr: Wentzel uden ophold at erlegge och betale, Saa at Guarnisonen formidelst detz forhaal iche schulle lide nød, huilchet I uden forsømmelse haf[uer]

1675: 13b

at epsterkomme som i agter at ansuare, Eder her med Gud befalet, Actum Bergen d/end 20 Fbris (Februaris) Anno 1674. JF MarscalcH.

Christianus Quintus etc: Wor synderlig gunst tilforn: Voris Allernaadigste Willie och befahling er at du hosfølgende Voris Allernaadigste forordning om Familiernis Landehielp ofuer alt udj det Anbetroede Stigt til allis efterretning straxen lader forKynde och der offuer holde at dedz indhold udj alle maader tilbørligen efterKommis, dermed scheer Vor Willie befaledis dig Gud, Skrefuit paa Voris Kongl/ig Residentz udj Kiøbenhafn dend 18 Martij Anno 1675. Vnder vort Zignet Christian

Wii Christian dend Femte aff Guds Naade Konge til Danmarch och Norge de Wenders och Gotters etc: Giøre Vitterligt at efttersom disse Vanschelige och megit Vit udseende tidens Conjuncturer Høyeligen udkrefuer at Vj aff sær Kongelig omhue for Voris kiere troe Wndersaatters Welstand och beste udj tide giøre fornøden anstalt paa huad maade Militien i vort Rige Norge kand Vnderholdis och Magatzinerne sammesteds til det Almindelige beste och Landets Defention indrettis och som der til udfordris store middeler, Saa hafuer Vj ingen lideligere maade til be/mel/te brug kundet finde, end i steden for Consumptionen som i Vort Rige Danmarch er paabiuden at udgifuis parterne af alle Specie som Consummeris, en taalig Landehielp af huer Familie i Vort Rige Norge saa som her paa landet gifuis at paabiude, for huilchen udgifttingen det Vere sig och *hue (huem?) det Vere kand uden allene bønder och Almuen paa Landet, och Voris VnderOfficerer och gemene KrigsFolch som ingen borgelig Næring bruger schal forschaanis, och schal samme Families Landehielp paa efttersch/refn/e Maade erleggis.

1675: 14

<1.> Alle wore Vndersaatter och betiente, Adell geistlige och Verdslige som iche udj nestfølgende Articul er undtagen samt alle Militaries officerer til Ritmestere och Capitainer inclusiue samt de som eyer noget frit Odelsgoeds, enten de boer i Kiøbstederne eller paa landet /: Odelsbønderne Vndtagen :/ Saa och alle forpachtere och de fornembste borgere saa och Alle ledige HandlingsFolch och sutlere (Norsk Hist. Leksikon: Sutler = småhandlar, høker), i Kiøbstederne och paa Laadestederne schulle betale for /: sielf och en Huer person som i deris Huusholding befindis, och ere ofuer Tholff (12) Aar gammel Toe Rixdlr: om Aarit.

<2.> Alle Capelaner sambt degne och andre Kirchetienere Fogder paa Landet Soerenschrifuere Bye och Raadstueschrifuere, Visiteurer och det gemene Borgerschab, sambt alle handVerchsfolch schulle betale af huer person i deris huusholding befindis och ere ofuer Tolf Aar gammel, En Rdr: om Aarit, och schal med forbe/mel/te Families Landehiels betalning och opbørsel paa eftterfølgende maade forholdis nemblig. Paa Landet.

1. Wille wj Allernaadigst at saadan Familiers Landhielp af de huusholdinger som eftter forskrefne maade findis paa Landet ufeilbarligen til tuende Terminer nemblig til førstkommende 1 May och 1 Septembris schal betalis, och paa det dermed dis Rigtigere maa omgaais Saa Wille Wj Allernaadigst, at Bisperne enhuer i sit anbetroede Stigt strax schal Anbefale Prousterne, at en huer i sit Proustie tilholder Presterne under deris haand til dennem at indlefuere rigtig Mandtaller saauel paa alle de personer som i deris egen huusholdinger findis som paa de andre huusholdinger som i deris sogner eller Annexer findis och eftter forberørte maade saadan Landehielp betale bør.

2. Samme Mandtaller schal en huer Prouste af sit Prousties Prester indsamle och inden en Maaned fra denne Voris forordnings publication til Voris Stigts Amptschrifuer indsende.

3. Och paa det ald Vndersleb det meste mueligt er ...(?) forebyggis saa Wille Vj at huer hosbunde (husbond) som saadan Familie Landehielp betale bør schal under sin haand

1675: 14b

Enhuer til sin sogneprest indlefuerit Rigtig Mandtal paa alle de persohner som i hans Huusholding befindis Huor paa Presterne ofuensch/refn/e sit Mandtal schal Fundere, och som for er meldet til sin Proust Lefuere, och schal saadanne Mandtaller Vforandrit gielde for det heele Aar, och der eftter Familiernis LandHielp uden afkortning betalis, enten huusholdingen imidlertid Kunde formindschis eller formeeris.

4. Voris StigtAmptschrifuere schal strax saadanne Mandtaller eftter ofuenschrefne maade beregne och en huer Voris Fogder i stiftet saauit hans Fogderie angaar, deraf rigtig gienpart under hans haand och seigll tilstille.

5. Huor eftter Voris Fogder uden nogen forsøm/m/else eller Restands samme Familie LandHielp schulle indkrefue Annamme och i beredschab holde, at Pengene eftter Voris Gen/eral Krigs Commissary Assingation eller huis ordre Wi derom gifuendis Vorder Kand betahlis.

6. Voris Fogder schal och vere forpligtet flittigen at paaagte at ingen Vndersleb begaais Schulle nogen imod forhaabning befinde nogen Hosbund af MutVillighed och dette høyfornødne Verch til forringelse at hafue udelat nogen person af hans Mandtal som i hans huusholding findis och saadan LandHielp betale bør da schal hand det strax paathale, och dend som saadan Motvillighed ofuerbeuisis Vere schyldig at betale for huer person hand hafuer udelat Thj (10) Rixdlrs straf, Befinder och Vore Stigtbefalingsmend eller Amptschriuere at Fogden med nogen i saa maade seer igiennem fingre da schal de det paatale, och Fogden Vere forpligtet at betale for saadan hans forseelse Tiuge Rixdlrs straff, huilche bøeder Ambtsbetienterne maa niude och beholde.

7. Och paa det om samme Familiernis LandHielp betimeligen god Vnderretning hafuis kand, Saa schal StigtsAmptschriuieren ofuer Prousternis Mandtaller och detz beløb forfatte trende

1675: 15

Ens liudende Extracter huor udj schal Specificeris huor megit det i huert Fogderie bedrager Af huilche trende Extracter Hand dend ene til Voris schatCammer schal nedsende, dend anden til Voris Statholder, och dend tredie til woris Gen/eral Krigs Commissarium.

8. StigtAmptschriuieren schulle och med Aareds udgang ofuer ald saadan Familiernis Landehielp et rigtig och udførlig Regenschab forfatte, och der udj Specificere alle och en huer af huad stand de och monne Vere som i det hannem Anbetroede stigt findis, och huor stor en huers Familie er, Item huor megit en huer hosbunde af hans Familie eftter ofuenbe/mel/te Anslag hafuer udgifuet och samme Regenschab med Mandtallerne och beuiiserne til Voris SchattCammer trej Maaneder eftter Aaridtz slutning at nedsende.

9. Befindis nogen forsømmelig enten Mandtallerne eller pengene at indholde, saa de ej dend i rette tide schulle indkomme da schulle de som saadan forsømmelse hosfindis Were forfalden til Tiuge Rixdlrs straff, som StigtAmptschriuieren schal niude. Dernest udi Kiøbstederne Saaledis:

1. Borgemestere och Raad i Kiøbstederne schulle strax lade forfatte rigtige Mandtaller ofuer ald Kiøbstedernis IndVaanere af huad stand och Condition de monne Vere och der eftter pengene til benefnte Tiider indsamle och der udj Anuende saadan troeschab, och flid som de Ville Vere beKiendt och stande til rette om Anderledis schulle befindis De borgere som boer Ved hafnerne heller paa Landet schulle suare til Kiøbstederne udj hans District de ligger.

2. Och som Alleniste Hosbundernis Nafne i samme Mandtal under forbe/mel/te tuende Classes schal Specificeris Saa Ville (vi) Allernaadigst at huer hosbunde strax under sin haand schal indlefuere til Magistraten heller huor de af deris Middel dertil forordner it rigtig Mantal paa alle de personer som i hans huusholding findis, Huilche Mandtaller schal strax beregnis och der eftter pengene indkrefuis, som en huer hosbunde otte dage i det seeniste eftter de er forfalden rigtigen schal betale, Findis nogen eftter adVarsel med samme Mandtaller forsømmelig, da

1675: 15b

betahle Fiire Rixdlr til straf for huer gang saadan forsømmelse scheer; Skeer det och med Pengene at betale, da betale dobbelt for huer Person i hans husholding findis, Skulle och i saadan Mandtal befindis at nogen Person er udelat och saadan LandHielp betale bør, da schal dend som saadan Vndersleb hos befindis betale for huer person som udelat Thj (10) Rixdlr: som Magistraten maa niude for deris W-mag.

3. Af huilche Mandtaller Magistraten schulle strax lade forferdige trende rigtige extracter,

huoraf dend ene til Voris schatCammer nedsendis och dend Anden til Statholder och dend 3die til Gen/eral Krigs Commissarium i det seeniste otte dage førend tiden med pengenis betalning er forfalden.

4. Der efter schal Magistraten ved Aareds Slutning ofuer alle saadanne oppebørseler efter hofuedMandtallet och under detz rette afdeelte Classes it fuldkommen Mandtal och Regenschab forfatte huor udj rigtig och under huer Classe schal Specificeris en huer hosbondis Nafn, huor mange Personer i hans husholding Verit hafuer och huad hand deraf i saadan Familiernis Landhielp betalt hafuer och samme Regenschab med et huert Aars Vnderschrefne och forseglede hofuidMandtal och anden tilbehørige Mandtaller och beuuiser Threj (3) Maaneder efter Aaritz slutning till Voris SchatC/ammer med tilbørlig rigtighz nedsende.

5. Och schulle de personer paa Landet och i Kiøbstederne som enten med Mandtallernis forfattelse, eller pengenis annammelse haffuer at bestille, ingen i nogen maade forurette, eller nogen schriffuerpeng eller anden Villighed fordre eller Tage under Tiuge Rixdlrs Straf, Huor imod Vj och en huer af disse betiente Wille for alle och enhuer som dem enten med ord eller Gierning schulle forVlempe handtheffue och forsuare Och paa det alle och en huer sig her efter allerunderdanigst kunde Vide at Rette och ingen for V-uidenhed schulle haffue at Klage, da schal denne Forordning ey allene paa ..etingene(?) mens end och af Predichestolen

1675: 16

Publiceris och Ville Wj hermed strengeligen och Aluorligen hafue budit och befallet, Alle vore StigtBefalningsmend AmptMænd, Bisper och andre Stigt och Amptsbetiente, Schrifuere och Fogder, saauelsom Præsidenter Borgemestere och Raad Byefogder och alle andre som paa Wore Vegne hafuer at befahle, at de her offuer Aluorligen holde och flittig Indseende hafue, at denne Woris Forordning af alle och enhuer Wnderdanigst efterkommendis Worder, Gifuit paa Voris Kongl/ig Residentz udj Kiøbenhafn dend 18 Martj 1675.

Vnder wort Zignet Christian (L.S.)

Richtig Copie efter Originalen, Kiendis Peder Hansen Eghd.

Kiere Peder Andersen Nest Wenlig hilsen, och Erbydelse. Sendis Eder her udj Richtig Copie, af hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaad/igste forordning, om dend Naad/igste paabudne Familiernis LandHielp, Huilchen I iche allene nu straxen udj Eders Anbetroede Fogderj til Alles efterretning paa behørige steder, och udaf Predichestolerne hafuer at lade publicere, Mens I end och siden efter samme Høystbe/mel/te Naad/igste Forordnings egentlige tilhold Eder at rette med dens oppebørsel och rigtige Mandtalls forfattelse och indsendelse saasom I det Agter at Ansuare, Eder Gud Allermegtigste befahlet,

Bergenhus dend 6. Aprilis Anno 1675. Vdj hans Exell/entz h/er Cantzellers frauerelse befuldmegtiget Peder Hansen Eghd

Anno 1675 den 21 Juny betientis Retten paa Nord Eicheland af Lauritz Mundal Anders Øffstegaard Arne Ryland Gutorm Mundal Lars Lechnes Arne Quamme Anders Selleuold Hans Fosse Aschild Hoffsdal Brynild Quamme,

at Rette och paaKiende nogen Tuistighed emellem Niels och Lauritz Eicheland Lejlendinger ibm (same stad) om It styche Eng, som Jacob Semb och Hans Nord Eicheland for nogle Aars tid siden hafuer taget fra Nielsis formands Jord och lagt det til Lauritzis formands anpart Jord i for/schrefn/e Eicheland Tuert imod Sorenschriuere och 6 Mends Kiendelse och schifftte, Huorfor hand formeente det Vere WRet Imoed Lougen och burde igien at Komme til hans brug

1675: 16b

Ligesom i forige tider Verit hafr, huor om hand fremblagde Ko/nglig Ma/yestet fogdes fuldmegtiges befaling sampt Jordrottens Arfuingers fuldmegtiges Sedel at Tuistigheden nu paa Aasteden schal paaKiendis. Huor imod Lauritz møtte och formeente, at endog Jordan i forige tide af Sorenschifr och Mend Verit Vdschiftt och deris formend sig der efter i lang tid Rettet, Men som Nielsis formands anpart i gaarden Verit bedre end hans formands, da hafr for/schrefn/e Tuende Mend lagt It styche Eng til hans formands brug til Jefnit som hand meente der Ved burte forblifue efttersom de begge hafr bøklet dend part Jord som de nu bruger efter deris formends død. Da som denne stridighed siunis at wil Wanschelig Vdfald, formedelst Jordan i forige tid Ved Sorenschifren och 6 Mend Verit Vdschiftt som Ved 30 Aar er holt efterretlig efter Lougen. Och disse Tuende stridige partter siden deris formends død bøklet, da tilRaade Wj de/nnem som brødre och Christelige Naboer en Wenlig forligelse met hin anden at indgaa, Huortil de sig och loed bequemme och Ved haandstreckning sambtychte, at det Ombtuistende styche Eng met deris wille och sambtychelse blef schiftt i Tuende lige partter Ved nu Nedsette schifttesteene, och gaf Niels saa Lauritz Kaarit at tage huilchen part der af som hand Ville, saa Tog Lauritz dend Søndere part Ved bechen Huor imoed Niels beholder den Nordre part. Er och paaKiendt at Niels schal beholde fielHugget Nord i gaarden som Lauritz tilforne hafr fult, och Lauritz at Niude fielHugget eller plätzen Sønden i gaarden Imellem Nielsis stue och Ildhus som Niels hidindtil til deel hafr fult, Och Niuder en huer af dem frj gang och Wej til Tun och fra saasom af gammel tid, saauelsom til en huers Ildhuus och feehuus som hidindtil Wformeent i alle maader. Maa och Lauritz gjøre sig Wandet eller Taaet som Kommer fra hans Møddingsted, saa Nyttig som hand best Kand, til sin Jords Nytte och gaffn, sampt at Nyde och lede dend bech Synden Ved Ledet eller gierdet sin Jord til beste ligesom dend henfalder Wformeent. Och en huer at Niude [We]ye til och fra gaarden ligesom af Arrildtz tid.

1675: 17

Giellen eller feedrifttWejen paa bøen som hidindtil hafr Verit och brugt, schulle begge partterne bruge paa de tider ligesom af Arrilds tid Verit hafr, saa lenge som den for Is och Wføre Kand brugis, Men ellers at Kiøris och driffuis paa andre WinterWeye ofuer bøen, huor det Kand Were Gaarden mindst til schade. Den Weite som gaar fra Lauritzis Møding nogen styche ofuer eller igiennem Nielsis Eng, maa Lauritz frj Nyde och gjøre dend It quarter breed at lede Wandet paa sin bøe eller Jord Wformeent, sampt Nyder Lauritz It lidet styche pladtz Ved sin Møding saa och at Kiøre Mødingen Wd paa saasom til Wey, lige ofr til Laden i bordtaget, och blef til schifte lagt en Temmelig stoer steen som Wiiser i bordtaget paa Laden.

Anno 1675 den 25 Juny betientis Retten paa Ytre Taquamb af Rasmus Rombsloe Peder och Marcus Arne Gutorm Rombsloe Ole (og) Erich Tuenes Laugrettismend,

Angaaende nogen Tuistighed at Ole ibm (Ytre Taquam) formeener hans part Jord iche saa god som Ifrs Lod (lodd) efttersom de huer schal haffue en halfpart i gaarden, huor om de nu fremblagde deris bøkletSeddeler. Men Ifuer formeente at hand bør at Niude sin egen och formands forbedring, Thj Jordan hafuer for Lang tid siden Verit Louglic schiftt och deelt emellem de forige paaboende Lejlendinger, huor for hand formeente at bør Niude sin Jord som hand i 35 Aar fult brugt och bøklet hafr, och hans formand for hannem lige saa den part fult. Haluor Rombsloe profuede Ved æd och opragte fingre at forhen Ved 40 Aar siden boede broderen Baard och hans Søster och SøsterMand Niels Fosmarch som hafde hinde til Egte paa gaarden och brugte huer en halfpart, da Kaste de Lod met huer andre til at forsøege gaarden huilchen part som war den beste huilchet scheede i fire Aar, at den ene brugte dend Nordre Lod It Aar och den Syndere det andet Aar och saa frembdeelis, Och da de saaledis i fire Aar hafde forsøgt Loderne, saa schifte de Jordan fuldKommen emellem sig, saa Niels tog den Syndere Lod och Baard dend Nordre part, och Var saa megit forschiel der emellem at den søndre part

Var It Nøedsfoester (føde for 1 ku) bedre end den Nordre, Men saa flytte Baard sin feeHus som stod Synden i gaarden och førde den Nord i gaarden huor den nu staar til at forbedre hans part Jord dermed met Taae som Kommer af Feehuset, saa Ifr er nu den anden Mand som har siden brugt, och boed dend Nordre part Och eftter Niels flytte fra dend Syndre part til sin Werfader i Fosmarch, Kom en anden Mand V[ed na]ffn Michel eftter hannem, eftter Michel Kom en [Mand Ved naffn Hans]

1675: 17b

Knudsen eftter hannem Kom hans Søn Oluf Hansen, eftter hannem Kom en anden Mand Oluf Baardsen, eftter ha/nnem Kom Michel Tuett, som flytte til sin faders Jord Arne Tuett, sampt hafr och en Mand Ved Nafn Lauritz Pedersen Imidler tid boed derpaa, saa denne Oluf Olsen som nu boer den Søndre part er dend Ottende Mand som hafr bod derpaa siden gaarden blef schifft. Oluf Olsen beKiende sielf for Retten at for ofuer 30 Aar siden blef och Klaget paa Jafnit, da blef de dend tid paaboende Lejlendinger Michel och Baard derom forligit, at der blef taget It styche Agger fra den Nordre part, och lagt til den Syndere part som Michel hafde och da brugte, som Oluf nu bruger, Och forligte Tuende Mend dennem derom, som war S/alig {Niels} Lauritz Hoele och Erich Blomb. Afsagt eftterdj det befindis at gaarden for meere end 30 Aar siden er Louglic schifft och bytt de førige Lejlendinger emellem och siden beboed af Adschillige Lejlendinger den ene eftter den anden, och disse nu paaboende Lejlendingers bøxelSeddeler formelder, at en huer er bøxlet sin formands brug. Da bør en huer eftter Lougen L: L: B: 13 Cap/tel och deris bøxelSedel at Nyde och følge deris formends brug, saasom hidindtil sceed er, efttersom Rettens betienter sig ej Vnderstaar der imod at giøre i nogen maader. Dog bør Ifuer iche at hindre den Wejte som løber Synden af gaarden Men Ole den at Nyde och Leede sin Jord til gafn och Nytte som hand best Kand. Med widere Sagens Acter och Ombstendigheder som schal beschrefuen gifuis.

Anno 1675 den 11 7br: (Septembris) betient Retten paa FreKou af Ole Landsuig Lensmand Matis Røsland Michel Wichebøe Ole FreKou Anders Aasbøe Peder Ryland.

M/ester Willum Bredal stefnt met Rigens stefning Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen formedelst hand iche schal lefuerit hans broder Jacob Bredal Rigtig Jordebog paa Vdsteen Closters goedtz, sampt at hand sig noget met Closters brug schal befattet med widere som er geraadet hans broder, och hannem som hans Cautions Mand til schade, met widere stefningens indhold. Och indlagde M/ester Willum en deel Documenter som alle blef lest. M/ester Willum sagde for Retten at hans broder Jacob Bredal iche Kom hiem at antage Closterit førend imod Jul Anno 1671. Peder Andersen Ved sin Tiener Walter Knuds/en lod i Rette legge hans schrifttelig Indleg som blef lest

1675: 18

M/ester Willum Bredal Erbød sig til forligelse met Peder Andersen. M/ester Willum blef for Retten tilspurt, om hand hafuer nogen Ordre eller fuldmagt af hans broder Jacob Bredal, Peder Andersen for noget at søge och tiltale i denne Sag, huortil hand suarede Ney, och formeente at hand iche behøfuer fra hannem til saadant nogen Ordre eller fuldmacht, efttersom hand er hans Cautions Mand. M/ester Willum Bredal blef tilspurt om hand hafuer Høyeste Retts domb at i Rette legge huor eftter hand er tildømbt at betale, huortil hand suarede Ney, at hand iche hafr faaet den beschrefuen efttersom hans Ko/nglig Ma/yestet Var for Reigst. M/ester Willum sagde hand er tilfridtz at Sagen beror til ofuer Morgen om hand imidler tid med Peder Andersen Kand forEenis, Och belofuede och sambtychte parterne at de paa Mandag førstKommende wille møde paa Raadstuen at anhøre domb, eftter dend afscheen och slutning Sorensch/rifuer och

Dombsmændene om Sagens besaffenhed emellum sig, at afsigis, nu sluttet hafr, som dem da af Sorenschriueren schal blifue forelest, saa frembt parterne iche blifuer forligt.

Anno 1675 den 13 7br: (Septembris) blef for/schrefn/e Sag emellem M/ester Willem och Peder Andersen eftter afscheen som foresigis paa Bergen Raadstue foretaget, och møtte M/ester Willem paa den enne och Peder Andersens Tienner Walter Knudsen paa den anden side, eftter som de om Sagen iche er Kommen til forligelse eller derom i mindelighed Kand ofuerEens Komme, och sagde Peder Andersens Tienner at hans Hosbond referer sig til hans for hen i Rette lagde indleg. Da blef for Retten afsagt, Eftterdj denne Sag Rejser sig af, at M/ester Willum Bredal hafuer Verit Hans Broder Jacob Bredals Cautions Mand for Wdsteen Closter, och des goetz forpachtnings Afgift, beraabende sig paa der ofr at Vere geraden i besuering och Omkostning, med Process til Høyeste Ret och Widere, Och nu eftter hans forIndførte Protestationer Søger Ko/nglig Ma/yestetz Foget Peder Andersen. Men som hand ey beuise at hafue forhuerfuit domb och afreigning Imellem sig och Hans Broder som HofuitMand, for huis (det som) hand kand befindis Hannem for sin Caution schyldig at Vere. HofuitManden for/schrefn/e Jacob Bredal er ej heller nu Neruerende, eller her til stefnt och Kaldet, sig i Sagen at Erchlere, Er ey heller i Rette lagt Hans Order, eller fuldmagt at M/ester Willum noget hos Peder Andersen fordre maa, Tilmed formeener Peder Andersen sig Inted M/ester Willum hafuer at Suare, Och ingen beuisslighed i Rette leggis, at hand sig forpligted hafuer Noget til hannem at betale Meget mindre er i Rette Kommen Høyeste Rets domb

1675: 18b

som foregifuis, at schal Vere gangen Imellem Hannem och principalerne, Angaaende hans Caution, til Wnderdanigst efterrettelse, Om dend Noget monne formelde Huorledis M/ester Willum Sagen {ydermeere} formedelst hans Caution Procedere och Søge schal, til hans schadis opRetning. Thj bør hand først Søge Hofuitmanden Hans Broder Jacob Bredal, Men om hand ej hos Hannem faar sin betaling, och da kand gifuis Loulig føje och Adgang Peder Andersen for Nogit at Tiltale, Saa gaaes derom efter Loug och Rett.

Anno 1675 den 4 Octob/ris Holtis **Høsteting paa Frechou i Herløe Schibred** Neruerende K/onglig M/ayestetz foget Peder Andersen Ole Landtzuig Lensm/and Mons (og) Jeremias Wig Steffen Tuett Knud Dale Lars Oen Elluf Bratztzhoug Anders Aasbøe, Gulich Hesdal Magne Tuett, Peder Herleuer, Lars Siurdal Niels Selle, Michel Meland, Johans Kiergard Rasmus Tostensuig Peder Ryeland Laugrettismend och en deel af Almuen som Ting søgte.

Blef forKyndt Copie af hans K/onglig M/ayestetz Allernaadigste befaling at Trende Almindelige bededage schal holdis den 15 - 22 och 29 Octobr/is førstKommendis

Sampt Copie af hans Høye Exel/entz Her Statholder Gyldenlewes befalinger Anlangende Rostienniste och Rytterhold sampt Proviand och Smørschatt, Nemblig at af huer fuldgaard schal gifuis It halft bismerpund Vel foruarit Smør, eller i steden halfanden Wog goed Tør Rodschier.

Disligeste Copie af hans Høye Exel/entzis schrifuelse at det nu imellem hans Ko/nglig Ma/yestetz woris Allernaadigste Arfue Konge och Herre, och Kongen af Suerig er Vdbrut til en Aabenbare feigde och Ruptue etc: som de Suensche med deris mangfoldige Wbillige fiendtlige Procdeures hafuer gifuet største Aarsage och Anledning til.

Blef och lest hans Exel/entz Voris gunstige Her Cancelers befaling at Fogden schal tilholde de Extra Enrollerede bønder deris gewehr med tilbehørig fornøden Krud och Lod i beReedschab och ferdig at haffue, at de med deris Officerer Kand møede, naar fornøden giøris.

Item Her ViceStatholder Jens Huls och Her KrigsCommissarius Loduig RosenKrantzis befaling Fougden Peder Andersen tilschrefuet Anlangende Rigtig Jordebog at Forfatte och

Indschiche paa alt det Jordegøedtz her i Fougderiet liggendis er, Med widere disen Udførligere och egentlige indhold,

Noch Copie af hans Høye Exelentz Her Statholder Gyldenlewes schrifuelser Daterit den 6 och 7 Aug/ustij sistleden, at hans Høye Exel/entz schal lade Annamme alt dette Rigets middeler, med widere [der]om disen Vdførligere indhold,

1675: 19

Dis indhold, och schulle samme Høy Anseelige Naadigste befalinger her efter ord fra ord Indførte.

<WelEdle> Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget Almuens paahør Opbiude, om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet wille bøxle hans Leddige gaarder her i Fougderiet, Och i Særdeelighed, lod hand opbiude Enchen FuschAngers och Enchen Tieldstads gaarder om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet wille dennem bøxle, Men ingen frembKomb eller gaf sig tilKiende som nogen af samme gaarder bøxle wille. Fogden tilspurde Almuen om de wille betale deris Korn Tiende lige saa Høyt som tilforne. Huertil de suarede den gierne wille betale, enten med Korn eller penge efter hans Ko/nglig Ma/yestetz breff, Nemblig 9 March for Tønden efftersom her iche falder Reen Korn, Men Haffren och en Ringe deel blandKorn samme Aare.

Anno 1675 den 6 8br: (Octobris) holtis **Almindelig Høste Ting po Allenfit Schibreds Tingstue**, Neruerende Ko/nglig M/ayestetz foget Peder Andersen, Lauritz Mundal Lensmand, Knud Mitgaard Niels Tuett Oluf Mundal Arne Quamme Brynild ibm: (Quamme) Hans Fosse Anders Selleuold Anders Kaberdal Michel Fosse Hans Eicheland Knud Titland Laugrettismend och en stor deel af Almuen som Ting søgte.

Da blef Vnderdanigst publicerit Copie af hans K/onglig M/ayestetz Allernaadigste befalinge anlangende de Trende Almindelige bededage, samt de andre magt anliggende Naadigste befaling som foresigis paa Herløe Tingsted scheid er.

Efter Jens Matzens begiering blef forKyndt effterschrefne Vdleg och Kiøb.

Kongl/ig May/este/tz Fougit ofuer Sundfiord Sig/neu/r Jens Madtzen hafuer sig udj Sl: (salig) H/e/r Præsidentens Herman Garmans Boe tilforhandlit effterschrefne Jordegøeds, Liggende udj Allenfit Skibrede, i NordHordlehn. Øfre Mundal schylder Aarligen Smør 2 Løb foer och Arbeedspenge 8 March.

1675: 19b

Søer Eicheland schylder Smør 1 Løb, Malt 1 tønne och 1 Mæhle, foer oc Arbeedspeng 1 Rdr 8 Schilling. Nord Eicheland, Smør 1/2 Løb, Malt 1/2 tøn/de faar 1, foer och Arbeedspenge 4 March. Iisdal, Smør 2 Løber, Korn 1 1/2 tøn/de, foer och Arbeedsp/enge 1 Rdr 5 March. Lille Oxe schylder Smør 1 Løb, Korn 1 tøn/de, Huder 1, Foer oc Arbeedsp/enge 1 Rdr 2 March. Hougsdal schylder Smør 1 Løb, Malt 1 tøn/de Foer oc Arbeedsp/enge 1 Rdr. Er tilhaabe (tilhope) 10 Løber 2 p/un/d oc 21 March. Løben for 80 Rdr, Er 876 Rdr 4 March. Her af betaler for/schref/ne Jens Matzen sig sielf, huis (det som) hand udj Welbemelte H/e/r Præsidentens Boe hafuer at fordre, som er Capital och Rendte 529 Rdr 3 March. Til Mag/ister Otte Hansen hafuer hand at Betale 233 Rdr. Til Inger Sophia Christensdatter - 1 Rdr 8 Schilling. Til Harmen Hollender Wefuer - 13 Rdr 4 March 8 Schilling. Til Fougden i Ryefylche 30 Rdr. Til M/este/r Samuel Hansøn 9 Rdr 14 Schilling. Til Conrardt Meinholt Snitker 38 Rdr 4 March 2

Schilling. Christopher Hansen Skredder 20 Rdr 2 March. Til Peter Wulf - 1 Rdr 1 March 10
Schilling. Wdj de Nie (9) Rixdlr: 14 Schilling M/este/r Samuel er tillagt, tilKommer H/e/r Peder
Finde - 6 Rdr 5 March 6 Schilling.

Bergen 2. Augustj A/nn/o 1675. Peder Hansen. Lauritz Søfrensen. Thomas Christensen.

Efter Anne Hoplands och Hendis Sønners Begiering, blev forKyndt efterschrefne Schiøde.

Kiendis Jeg Thomas Christensen Byeschrifuer udj Bergen, och hermed Witterligt gjør, at
eftersom Jeg mig udj Salig Præsident Herman Garmans Boe hafuer tilforhandlit En af den Salig
Mands Odelsjorder, Liggendis udj Allenfit Skibred, i Nordhorlehn, Kaldit Øfre och Nedre
Hopland som schylder Aarligenn

1675: 20

Tilsammen Smør Trej Løber, Malt Halftredie Tønde och It faar, med Arbeids och foernøds
penge trei Rixdaler, Huorfor Jeg de til mig henuiste boens Creditorer efter deris til mig
Vdgifne Quitancer, Rigtigen betalt hafuer. Thj hafuer Jeg nu af frj Willie och beraad hue med
min Hustruis Sambyche Igien afstaaet och Mageschifttet med AnneStephensdatter Hopland, Sl:
(salig) Oluf Hoplands efterlefuersche, och hendis Børn tou (2) løbers Leie udjorschrefne Nedre
oc Øfre Hopland, Imod Tou Løbers deris tilberetigede oc udj mange Aars i Hæfd hafde
OdelsGoeds udj dend gaard Kaldis Mittun Liggendis i Skiold schibred i Birchelands Sogn, i
Phanø Prestegield, Huilche Tou Løbers Odelsgoeds dennem oc deris Arfuinger udj Øfre oc
Nedre Hopland, til fuldkommen Odel oc Eie, ligesom de tou til mig Ofuerdragene Løber i
Mittun Verit hafuer, efter denne dag med ald dets Afgaaende Landschyld och Rettighed, samt
Tilliggende Land oc Wand, Fooser (fosser) oc Strømmer, Lotter oc Lunder, Item ald Anden
Indkombst, Rettighed och Herlighed, Vere sig udj Ager oc Eng, Skouf, March, fischeuand och
Fægang, Weide eller Weidesteder til fields eller fiære, Inden eller uden Gaards, med bøsse oc
Tredie Tage, oc ald Anden Herlighed ligesom Sl: Herman Garman Præsident det fuldt och Nyt
hafuer, schal følge Niude bruge och beholde; Iligemaade Hafuer Jeg til forbemelte Anne
Hopland oc hendis Arfuinger Soldt oc afhendt, Ydermeere tou Løbers Leie udj Øfre och Nedre
Hopland, for Huilche de mig fuldkommeligen med Reede penge fornøiet hafuer. Derforuden
Hafuer Jeg Sørligen til Stephen Hopland Hans Hustru oc Arfuinger Soldt En Half Løbs Leje udj
bemelte Nedre Hopland, For huilchen hand mig Iligemaade fuldkommeligen med Reede penge
betalt hafuer, Huorfor Jeg Lofuer oc mig tilforpligter for mig oc mine Arfuinger fri at Hiemble
oc fuldkom/m/elig

1675: 20b

Tilstaar meer Bemelte Anne Hopland oc hendis Arfuinger forbemelte Tuende Løbers
Mageschiftede Odelsgoeds, samt bemelte Anne Hopland oc hendis Arfuinger de tou Løbers
Soldte Jordegods udj bemelte Øfre och Nedre Hopland, Och Steffen Hopland dend Halfue Løb
udj Nedre Hopland, til Euindeligen Odel och Eiedomb med ald den Herlighed, Landschyld och
Rettighed samt Stedsmaal, som Jeg den med Kiøbt hafuer, saauit nogen Jordrot af sit
Odelsgoeds er tilberettigit for allis Tiltale; Och dersom forbemelte Gods for min
WanHiemmel schyld dennem blev fraWunden, Da Jeg oc mine Arfuinger dennem dertil at
Suare oc schadisløs holde, Dette til [...] bekræftelse Hafuer Jeg min Egen Haand her Vnder
schrefuit oc mit Zignett hos trøcht, och Wenligen ombeden Erlig, Welwiise och Welfornemme
Mend, Peder Hansen Raadmand oc Lauritz Sørensen Kongl/ig Ma/yeste/tz Byefouguit i Bergen,
Dette med mig Til Witterlighed at Wnderschrifue och forseigle.

Actum Bergen den (ope rom/dato mangler) Augustj Anno 1675.

Thomas Christensen. Peder Hansen. Lauritz Sørensen/en.

(L.S.)

(L.S.)

(L.S.)

Efter Joen Knudsen Søernessis (Søre Nese) Begiering, blev forkyndt Eftterschrefne Schiøde.

Wii Wnderschrefne Salig Her: præsident Herman Garman, och Hans Sahl/ig Hustru, Catharinæ Muntis Børn oc Arfuinger, Kiendis och hermed Witterligt gjør, At eftersom Thomas Christensen Byeschrifuer udj Bergen, hafuer udj woris Sl: Forældris Sterfboed paa Joen Knudsen Søernessis Wegne, Kiøbt och sig tilforhandlit En Woris Sl: Forældris OdelsJord Kaldet Søernese (Søre Nese) beliggende udj Allenfit Skibred i Nordhorlehn,

1675: 21

Som bemelte Joen Knudsen nu tildeels besidder, och paaboer, Schyldendis Aarligen Smør En løb och Malt En Tønde med Arbeids

och foernøds penge En Rixdr., For huilchen Ermelte Thomas Christensen hafuer Betalt Boens Creditorer som dend udj Betalling er tillagt. Thj Wille Wj for os och Woris Arfuinger Hafue Soldt, Skiødt och Afhendt, Saa och hermed Selger, Skiøder och Afhender forbe/mel/te OdelsJord med sine Lotter och Lunder, Vaat och Tiurt, FischeVand och Fægang, Vden och Inden Gierds, med ald Anden Herlighed, saaledis som Woris Sahl/ige Forældre dend Niudt och brugt, och af Arrildz Tiid dertil ligget hafuer, til forbe/mel/te Joen Knudsen Søernes (Søre Nese) Hans Hustrue och Arfuinger, Huilchen Hand her efter til Euindeligh Odel och Eyendomb schal Niude, bruge och beholde, och gjøre sig saa Nyttig som best och Lougligen schee Kand, samt deraf at Niude och Oppeberge Landschyld, Stedsmaal och Tredie Tage, med ald Andet som nogen Jordrot af sin OdelsJord och Eiendomb kand Vere tilberettiget, frj for alle och huer Mands tilTale, Huor til Wj os och Woris Arfuinger som fuldkommen Hiemmelmend forbinder och tilforplichter, och at gaa Imellem Sagen och alle dennem som noget derpaa med Rette tale Vilde eller kunde, Och dersom hannem eller hans Arfuinger for Woris Wanhiemmel noget deraf med Rette blev frawunden, da Wj och Woris Arfuinger efter Sex Vgers forløb at forschaffe Hannem och hans Arfuinger lige saa megit och Beleiligt Jordegods, och at holde Hannem udj alt dette Skadisløes. Dette til Ydermeere bekræftelse, hafuer wj Trøgt woris Zigneter her Neden Vnder, och med Egen Hænder Vnderschrefuit, Sampt Wenligen ombeden Erlige Welwiise oc Welfornem/m/e Mend, Peder Hansen Raadmand och Lauritz Sørenszen Kongl/ig May/este/tz Byefougit Vdj Bergen dette med os til Witterlighed at Vnderschrifue oc forseigle,

Actum Bergen Dend 21 Augustj A/nn/o 1675.

Christopher Garman. (L.S.)

Fridrich Kohlman. (L.S.) Herman Garman. (L.S.)

Peder Hansen. (L.S.)

1675: 21b

Efter Magne Møgeltuns Begiering, Blef forkyndt eftterschrefne Schiøde och ofuerdragelse.

Wij Wnderschrefne Salig H/e/r Præsident Herman Garman, Och Hans Sl: (salig) Hustruis Catharina Mundthis Børn och Arfuinger, Kiendis och Witterligt gjør, At eftersom Thomas Christensen Byeschrifuer udj Bergen hafuer paa Skifttet efter woris Salig Forældre tilKiøbt sig En Gaard Kaldit Møgeltun Liggendis I Nordhorlehn i Allenfit Schibred, Skylder Aarligen En Løb Smør En tønde Malt, Foernød och Arbeidspenge En Rixdaler med bøxel. Da som hand der paa begierer woris Skiøde, Hafuer wj ej Vist Hannem det at Kunde benegte. Mens her med bekiender at hafue Soldt och Afhendt bemelte Gaard Møgeltun med alle sine Lotter och Lunder och Tilliggende Herlighed, Ved Huad Nafn det Nefnis kand, saaledis som det til Voris Sal/ig Fader och Hans Kongl/ig May/este/t, Vaar Soldt oc ofuerdragen, oc som bemelte Voris Sl: Fader det siden Nydt hafuer, Til huilchen wj her efter Aldelis Ingen Ret eller Rettighed hafuer i nogen maade, eftersom bemelte Tommas Christensen pengene derfor til En Voris Salig Forældris Creditorer hafuer betalt, som af Registeringen ofuer bemelte Voris Sl: Forældris Boe

oc formue er at see och fornemme. Thj tilbiuder och Beplygter wj os frj at Hiemle meer bemelte Thomas Christensen hans hustrue och Arfuinger forbemelte Gaard Møgeltun, Med ald sin Tilhørende och tilliggende Herlighed for allis Tiltale oc at gaa Imellem Sagen oc alle dennem som noget derpaa i nogen Maade Tale Vilde med Rette, Huilchet schal Vere Thomas Christensen hans Hustru och Arfuinger schadisløes

Bergen den 29 Julj Anno 1675. Anders Garman Eghd. F. Kohlman Herman Garman
Paa Egne och min K/iere Broders M/ester Ludvig Studts Vegne Vnderschrefuen Rasmus
Studt. Til Vitterlighed Peder Hansen Lauritz Sørenss/en

1675: 22

Kiendis Jeg Thomas Christensen Byeschrifuer udj Bergen, At eftersom Jeg hafuer Kiøbt for/schref/ne Gaard Møgeltun for Magne Olsen Møgeltun, Och hand nu pengene Rigtig Erlagt hafuer, Nemblig, It Hundrede och Tiufue Rixdaler, Saa hafuer Jeg Hermed afstaaet til be/mel/te Magne Møgeltun Hans Hustru och Arfuinger, Ald dend Ret Jeg der udj efter Hosføjede Schiøde I Nogen maade hafue Kunde, At Saaledis I Sandhed Er, bekrefter Jeg med Egen Haand och Zignett,

Actum Bergen den 30 Julj A/nn/o 1675. Thomas Christensen (L.S.)

VelEdle Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten paa Tinget i Almuens forsamling Opbiude, om nogen som hafuer Tient hans K/onglig M/ayestet for Soldatter wille bøxle hans Leddige gaarder her i fougderiet, Men ingen fremkom eller gaff sig tilKiende at wille bøxle.

Knud Leem Raadmand i Bergen Hans Ibsen Torchel Jensen Christen Tomasen brøgere med Rigens steffning stefnt Anne Abel Monsens efterlefuersche i Alfuestrøm \for giæld/ efter steffningens widere indhold, Och derhos i Rette lagdis Abels Vdgifne Obligation til Knud Leem samt de andris fordringer af deris Regenschabs bøger Vddragen, Niels Tuett paa Arche Brysels Vegne Indlagde Annes Vnderschrifuelse paa 18 Rdr hun hinde schyldig er.

Hans Gram fuldmegtig i Sagen begierte domb til betaling. Anne møtte foregaf iche endnu er holt schifftte efter hindis S/alig Mand, sagde ellers at wille betale efter sin Efne huis hun med Rette schyldig er. Berettede at hun ellers er schyldig atschillige gott folch som iche nu er Nafngifuet eller her tilstede. For Retten Afsagt, Eftterdj Abel Mognsen er ved døden Afgangen, och endnu iche efter hannem scheid Arfueschifftte, Men Hans Eftterlefuersche til kiende gifuer at fleere Adtschillige Gotfolch och hafuer Giæld efter Hannem at Krefue som mu iche ere her tilstede eller Stefnt och Kaldit, Thj bør forderligst efter hannem Arfueschifte at Holdis, Och forinden alle Creditorerne warsel at gifuis dersom nogen

1675: 22b

Kand hafue at Krefue, at de møder i Boen til en Wisse forsagd dag, som til Skifttet berammis, at enhuer den efter Boens Wilchor och Tilstand kand beKomme huis (det som) de med Rette hafuer at fordre.

Ole Sem St/efnt Ole Espeland formedelst hand frafest hannem af Ombudtzmandens fuldmegtig hans faders gaardepart i Semb til Christen Nielsen, som hand formeener at were Nermere berettiget at bøkles af hannem eller hans Sydschinde for schellighed efter Lougen. Oluf møtte tilstod at hand hafr bøklet gaarden til Christen Nielsen efttersom hand meente den var Louglig Ledig. Christen møtte iche, Men Ole i Rette lagde hans bøkSelSeddel. Eftterdj Jørgen Lousen som Hafr hen bøklet gaarden til Christen Nielsen, iche er stefnt til hans bøkSelSeddel at suare, da optages Sagen til widere i forhaabning partterne i mindeligh/ed derom at worde forligt, huis iche

gaais siden huis Rett er.

Knud Mitgaard stefnt Ifuer Kidenes for fire Rdr giæld. Ifuer møtte Vedgich gielden och erbød at wille betale med Tid och stunde. Afsagt at Ifuer schal betale Renten til Jul och en Rdr paa Gielden, och Resten i Trej Aar nest efter, Nemblig, en Rixdaler til Jul huer Aar.

Anno 1675 den 8 8br: (Octobris) holtis **Høsteting po Radøe Tingstue** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Oluf Wetaas Lensmand Mons Hoele Hans Tougle Gunder Nøttuet Jacob Sæbøe Mons Manger, Mons Ydstebøe, Johans Helleland Ole Soltuet, Jens Solem Ole Willanger Oluf Melling, Jacob Strømme, Michel Marøen Ole Nordanger Elling Tiore Ole Solem Laugrettismend och en stor deel aff Almuen som Ting søgte.

Da blef Vnderd/anigst forKyndt de høy anseelige magtpaaliggende och Naadigste anordninger och befalinger som foresigis.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten opbiude i Almuens forsambling <hans Leddige gaarder> om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet for Soldatt, wille dennem bøxle; Mens ingen frembKom eller gaff sig tilKiende, at Ville bøxle.

1675: 23

Anno 1675 den 11 Octobr/is holtis **Almindelig Høsteting paa Lindaas Schibreds Tingstue**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Ifuer Fammestad Lensmand Christian Monsløbff Halduor Fondnes, Knud Holmaas, Lauritz Hopland, Steffen Hunduen Johans Houge, Mogens Maraas, Niels Bersuig, Niels Seffuerøen Oluf Hopland Oluf Groffuen, Lauritz Fieldtzende Knud Schouge Erich Aaraas Erich Honnequam Ifuer Løfaas, Magne Bryntland, Laugrettismend och en stoer deel af Almuen som Ting søgte.

Da blef Vnderdanigst forKyndt de Høy anseelige magt anliggende och Naadigste Anordninger och befalinger som foresigis.

Item blef och nu Publicerit hans Høye Exel/entz Her Statholder Gyldenlewes befaling at hans Ko/nglig Ma/yestetz Korn Tiender Vnderdanigst schal in Natura Lefueris och enten udj Gryn eller Meel Maalis, Nemblig i steden for en Tønde Rug Lefueris half Toltfte Lispund Rug Meel. For en Tønde biug (bygg) en half Tønde biug gryn, med Strøgmaal, och halfanden Lispund biugmeel, eller och Thj (10) Lispund biugmeel. I Steden for en Tønde bland Korn, en half Tønde gryn med Strygmaal eller half Niende Lispund Meel. For en Tønde haffre, Sex Lispund Meel, etc:

Her Commissarius Hans Hansen Lod nu for Retten i Almuens forsambling Opbyde, <hans Leddige gaarder> om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet for Soldatter, wille dennem bøxle, Men ingen frembKomb eller gaff sig tilKiende, som bøxle wille.

Lensmanden St/efnt Anders Kaland formedelst hand schal Kiøbt It styche Toug af en Ombløber. Anders møtte beKiende hand Kiøbte It styche Linne Toug af en fattig betler Mand. Men om hand war Kommen Vel eller Ille dertil Weed hand iche. Siden sagde Anders och Christian Kalland at de gaff hannem intet for Touget, Men Christian nu negtet hand hafr intet der med at bestille. Sagen Optagen til neste Ting at erfaris Kand om Touget er staalet, sampt da at schaffis her i Rette at sees huad det er Werd.

1675: 23b

Rasmus Træland Husmand St/efnt Niels Hunduen (Hundvin) for hand slaget hannem met en Lang Orf. Niels møtte beKiende hand slog Rasmus It slag met Lee schaftten, siden sagde Niels hand slog hannem 3 Slag. Derfor blev Niels tilKient at bøede 1 March Søloff til hans Ko/nglig Ma/yestet.

Ifuer Fammestad St/efnt Johans Tuett for Wlouglig Schouff Hug, Johans møtte beKiende hand hafr hugget til It Les i Ifuers Schoug, siden sagde Johans at hand Vel ydermeere hafde hugget It Les Schadt. Johans tilKient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet Landnamb (Norsk Hist. Leksikon: Landnam = bot betalt av saksøkte for urettvis nytte eller handsaming av fast egedom) och Schade giæld til Jordrotten eftter billig Wurdering.

Anno 1675 den 13 Octobr/is holtis **almindelig Høsteting paa Halsuig i Gulen**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Jacob Oppedal Lensmand Joen Knaruig Ole Nappen Hans Grinen Mogens Westeuig Jetmund Eide Michel Miømmen Michel Steene Laugrettismend samt en stor deel af Almuen.

Da blev Vnderd/anigst forKyndt de Allernaadigst Anbefalinger som for er melt.

Anno 1675 den 18 Octobr/is holtis **Høste Ting paa Echanger Schibreds Tingstue**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Mogens Essem Lensmand Aschild Ascheuig, Ole Echanger, Erich Fyllingsnes Børge Jordal Jørgen Biørge, Ifuer Hindenes Ole Asgaard, Ole Quinge, Johans Vrdal Anders Nummedal Haluor Toftt Laugrettismend och en stoer deel af Almuen som Ting søgte.

Da blev Vnderdanigst forKyndt de Allernaadigste Anbefalinger som foresigis.

Fogden foreholte de..s(?) nu tilstedeuerende Almue af Lindaas giæld om de Ville betale deris Korn Tiende som Seduanligt. Huortil de suarede at huad den anden Almue ofuer gaar, faar de och sig at eftterrette. Til Hospitalspenges Vdgifueelse suarede de nu tilstedeuerende, at om de Spedalsche som hos dem findis motte i Hospitalet indKomme, wille de gerne de Seduanlige Hospitals penge betale efttersom de af samme Siuge Lemmer Vdstaar fahre och stor besuering.

1675: 24

Wejmesterpenge sagde de sig iche \formaar/ at Kunde betale, Men ynschede at de Kunde Vere goede til at betale hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste paabudne schatter och Rettigheder.

Fogden fredliuste Fyllingnessis schouffue, nogen derudj at hugge, eller sig at fordriste i nogen maade til Wpligt at hugge Vnder straff och tiltale eftter Lougen.

Eftter foregaaende stefnemaal nu for Retten tilstod Niels Myr at hand er hans Jordrott Her Lyche Hansen for Resterende Landschyld och Rettighed af hans paaboende gaard schyldig dette Aars Landschyld metberegnet fire Rdr 27 Schilling. Gutorm Myr Iligemaade eftter Indstefning beKiende nu for Retten, at hand er Her Lyche for Resterende Rettighed af sin gaard dette Aars Landschyld och Rettighed medberegnet schyldig halffembte Rixdaler. Afsagt at de bør at betale for/schref/ne Vedgangen Resterende Rettighed, inden Jul førstKommendis, eller Wed

Wurdering at Vdsøgis schadisløes.

Mogens Essem stefnt Ole Echnes for 1 Kierche Koe. Oluf møtte beKiende at hand fich en af Kierchens Kiør som Var Siug, och paa det sidste da hand hafde fød dend nesten Winteren ofr, døde dend af samme Siuge. Afsagt at Oluf bør at opynge och igien gifue Kierchen sin Koe inden Trej Aar, och midler tid Wden Leye.

Oluf Lj stefnt Knud Lj formedelst hand iche Vil afstaa en boe som hannem efter dannemends forefindelse paa hans gaards anpart tilKommer efter foregaaende husse schifftte, Men hand beholt dend nu halfanden Aar ofuer tiden hand burt lade hannem dend verit følgagtig. Mogens Essem Lensmand och Oluf Echanger beKiende at de for meere end halfandet aar siden schifftte dem gaardsens huse imellem, da falt sam/m/e boed paa Olufs part, som hand dog siden sig Imod schifftet har tilholden. Lensmanden beKiende at Knud er Louglic stefnt, møtte iche eller nogen paa hans Vegne Thj Protesterede Sagefogden paa Stefnefald. Afsagt at Knud bør at bøede stefnefald 1 March Søloff, och gifue Wederpartten en half Rdr i ombKosting, sampt at Rette sig efter huseschifftet, eller strax [   ]

1675: 24b

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten opbiude hans ledige gaarder, om nogen som hafuer Tient hans Ko/nglig Ma/yestet for Soldatter wille demb bølge, Men ingen frembKomb eller gaff sig til Kiende, som dem bølge wille.

Anno 1675 den 20 8br: (Octobris) holtis **Høste Ting paa Hosanger Tingstue** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Mons Mielstad Lensmand Peder Ware Gulich Nordaas Peder Øfsthuis, Niels Hatland Fusse Aasem, Arne Eicheland Børge Fotland Niels Miø Haluor Blegelj Elling Bircheland Laugrettismend och en deel aff Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt de Høy Anseelige Naadigste Anbefalinger som foresigis.

Fogden foreholte och tilspurde nu tilstedeuerende Almue som gifuer Tiende til hans Ko/nglig Ma/yestet som hans æruerdighed Bispen hafr til Vnderpant her i Norhors Fougderj, at de sig wille Erchlere, om de wille betale deris Korn Tiende som Seduanligt. Da war iche nu fleere tilstede af dette schibred som Tiende til hans ærwerdighed betaler, end Niels Hatland som sagde sig allenne iche hertil Kunde suare, Men huad de andre gifuer wille hand af sin gaard och betale, och Tienden enten til Fougden eller Lensmanden forderligst Lefuere. Til Hospitalspengis fordring suarede nu tilstedeuerende Almue, iche at Kunde Vdgifue med mindre de has dennem Verende Siuge der F....ed(?) i Hospitalet motte indKommes Men at samme penge hos dennem sielff at leggis tilsammen at Komme deris egne Siuge til hielp, Thj de Kunde iche baade gifue penge och sielf deris Siuge Vnderholde. Til General Wejmesters penge och Bus fordring suarede Almuen iche formaar at Vdgifue, Men ynschede sig at Kunde formaa hans Ko/nglig Ma/yestetz schatter och Rettigheder at betale, sampt at de Weye som hos dem er, endnu Kunde Tienne her efter, lige som af Arrilds tid, eftersom \.....is Weye/ her er til Søes, Men iche til Lands.

1675: 25

Her Anders Garman Ved sin Tiener i Rette lagde en Rigens stefning ofuer Haauor Rachnes,

formedelst hand iche hafr betalt hannem Landschyld af hans paaboende gaard for Anno 1674. Huor for hand formeener hand bør hafue sin gaard forbrut och dog betale sin Landschyld. Haaor møtte och sagde at hand Resterer med Landschylden for forleden Aar 1674, Och tilbøed hannem dend først Ved St: Olsdags tid, paa Hammer i hans stufue, Men da wille Her Anders den iche Annamme Men sagde hand hafde set det paa Restantzen met meere som hans Tiener war lefuerit. Siden hafde hand och bødet Tienneren den, Men hand wille den iche heller Annamme, Och at dermed saa lenge hen drøjede, hafr hans fattigdomb Verit Aarsage til. Fuldmegtigen Eschede domb paa gaardens forbrydelse efter Lougen. Sagen i betenchning optagen och Haaor imidler tid at see til och bruge Wenner at hand i Venlighed Sagen met Her Anders Kand afhandle.

Her Anders Garman stefnt Ole Tuett formedelst hand iche wil føre hannem til Hosanger Kierche for penge naar begieris, Ole møtte foregaf at hand gierne wil føre for penge, naar hand iche hafuer anden forfald. Och foregaf at hand hafuer ført her Anders fire gange siden St. Hans dag sidst forleden Wden betaling, dog sagde hand hafde lofuet hannem betaling. Afsagt, at den goede Mand Her Anders Garman Anseer Vel Lejligheden naar Oluf er forhindrit och iche Kand giøre føringschab, dog saauit hand hannem efter Rettens gemes pligtid er bør hand sig hørs...st(?) och willig anstille.

Peder Erichsen stefnt Mogens Bernes formedelst en Engsteen som er fløt ind paa hans Eng, och Engen der efter slaget. Rasmus Hanistuet møtte och sagde hand och Johans Bircheland efter Peders begiering besaa at steenen war indfløt paa Peders Eng, Mogens møtte Vedgich at hans Kone slog saauit Engeschillet war indfløt, och hafde bødet Peder gresset igien, huilchet hand nu negtet. Afsagt at Mogens schal were i Peder Erichsen minde, inden neste Ting ellers staa Sagen Aaben, Och Mogens at holde sine gierdisgaarder tilbørlig Vedlige, ellers [ ] efter Lougen.

1675: 25b

Anlangende Merchesteens fløttelse, begierte Peder Erichsen at motte opstaa til widere erfaring, at erfaris Kand af huem det Kand vere begangen.

Anno 1675 den 23 8br: (Octobris) Holtis **Høste Ting paa Reestad i Mielde schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Niels Rongue Lensmand, Mogens (og) Erich Reestad Simen Rønhofde Ole ibm: (Rønhofde) Oluf Watle, Anders Rifuenes Anders Øffstemielde, Mogens Haffre, Knud Stoché Niels Braguatten Laugrettismend och en deel aff Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt de Naadigst Anbefalinger som for er melt.

Hans WelErwerdighed Bispen lod wed sin fuldmegtige hos Almuen giøre Anfordring om Korn Tienden som ha/nnem Naad/igst er pantsatt, at de den nu for forleden och dette Aar wille betale lige som Seduanligt. Huortil nu tilstedeuerende Laugrett och Almue suarede, at de iche Kunde betale den saa høyt som tilforne, Men de wille gifue Nj March for Tønden och forskøed demb til hans Ko/nglig M/ayestetz Breff. Almuen Erchlerede sig iche at Kunde nu lenger Vdgifue Hospitalspenge efterdj de sielf maa Vnderholde och føede deris Siuge och fattige. Wden de Kunde faa dem i Hospitalet Wden penge. General Wejmesters penge sagde de sig iche at formaa at Vdgifue, Men ynscher sig at Kunde formaa hans Ko/nglig Ma/yestetz schatter och Rettigheder at betale, Tilmed at hans Tienniste iche er her fornøden.

Her Commissarius Hans Hansen lod nu for Retten i Almuens paahør Opbiude hans Ledige gaarder, om nogen som hafr Tient hans Ko/nglig Ma/yestet for Soldatter wille dem bøxle, Men ingen frembKom eller gaf sig tilKiende dem at wille bøxle.

Otte Rødland tilKiendt at bøede for hand slog Elj ibm (Rødland) met sin Nefue 2 slag eftter hans egen beKiendelse 1 March Sølf.

Gudmund Hartuet tilKient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet for hand slog Rasmus ibm: (Hartuet) 1/2 March Sølf som scheede med en sigedtz(?) Rod.

Gudmund Borge eftter indstefning tilKient at betale til Her Moegens Hammer hands Prestelige Smaa Tiende eftter Matriculens

1675: 26

Indhold, eller det wed Wurdering af hans Boe eftter Lougen at Vdsøegis Huor Ved hans Ko/nglig Ma/yestet saa Aufler sin sigt eftter Lougen.

Oluf Refuem tilKiendt at bøede formedelst hand eftter sin egen beKiendelse nu for Retten, har taget brendeWed fra hannem for 6 Schilling i giæld, Nemblig Gudmand Borge, 1/2 March Sølf.

Oluf Siursen Hofstuet (Haugstveit i Hos. sk.r.) stefnt hans Broder Peder Litun formedelst hand iche wil betale hannem 1 Ny stach 1 Nye schiorte och 1 Nye Kofte som hand lofuet hannem i opsaugn for sin faders gaard. Niels Wea møtte sagde at Peder hafuer bedet hannem at suare stefningen, Och sagde at Oluf schal hafue oppeborit saa meget eftter deris fader end hannem tilKommer, om hand end hafde lofuet hannem for/schrefn/e Kleder, som der paa Kand Komme. Och hafuer Niels for sin person iche Loffuet at betale noget til Oluf for gaardens afstaaelse. Niels Hoele och {Niels} Joen Røsland profuede \Ved æd och opRagte fingre/: at de hørde i Byen at Peder Litun Lofuede at gifue hans broder Oluf for hand met hustru och børn afstod gaarden for hannem (at hand nu met quinde och børn er paa en bar houg) 1 Nye Kofte som Kunde were berende til Kierchen och 1 stach paa samme maade, samt 1 schiorte Men iche nefntis huor goed den schulle Vere, Och har Peder nu oplatt gaarden igien for Niels Erichsen. Afsagt at Peder Litun bør inden 14 dage betale hans broder Oluf Hoffstuet for/schrefn/e Kleder som hand hannem for gaardens afstaaelse belofuet hafuer schadisløes eller Wed Wurdering af hans boe eftter Dannemends billig Taxering at Vdsøegis, Och om Oluf har faaet meere i faderArf end ha/nnem bør, da naar derpaa stefnis, gaais derom huis Rett er.

Oluf Refuem stefnt Elling ibm: (Refuem) formedelst hand iche wil Rette sig eftter deris forligelse om en flors Toftt (florstuff?) Och forKlarede Oluf at de blef som forligt om florstoftten som war fembten Alen Lang, at Elling maalede Toftten, och Kom paa det beste styche der aff Trej Allen, som Elling sambtychte at Oluf schulle beholde, de øfrige 12 Allen som war

1675: 26b

det største och slemmeste styche, schulle Elling sielf beholde, Elling møtte nu for Retten och beKiende at hand blef saaledis met Oluf om florstoftten forligtt som hand nu som forskrefuit staar, for Retten forKlaret hafuer. Afsagt at parterne bør at Rette sig paa begge sider eftter deris egen Indbiurdis forligelse som de nu sielf for Retten at hafue indgangen beKiendt hafuer, och det Vnder straff som Ved bør, dend ene sig iche met dend andens partt at befatte i nogen maade.

Anno 1675 den 25 8br: (Octobris) holtis **Høsteting paa Ytre Arne i Arne schibred**
Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Anders/en Hans Jordal Lensmand Knud Brueraas
Steffen (og) Halsteen Blindem Peder Arne, Anders Stanghelle Erich Tuenes Anders Sangstad,
Michel Arnetuett Ole Bouge, Anders Hoele Ole Tuenes Laugrettismend och en deel af
Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt Høyestbemelte Anbefalinger som for er melt.

Hans WelErverdighed Bispen Ved sin fuldmegtige begierte at Almuen lige som tilforne sceed
er, wille betale hans Ko/nglig Ma/yestetz Anpart Korn Tiende som ha/nnem Naad/igst er pantsat
Tou Rixdaler for Tønden, Huortil Almuen suarede at her Kon faas och Auflis Hafr Korn, Och
\derfor/ iche Kunde betale den saa Høyt och dyre som tilforne, Men refererede sig til hans
Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Breff, huor efter de wille den betale, dog omsider Endelig
Erbøed de sig at wille gifue for huer Tønde 9 March. Til Hospitalspenge suarede Almuen, at de
iche nu lenger Kunde samme penge betale, Thj dend tid de blef Vdlofuet sceede det met forord
at de iche af Almuen lenger skulle Vdgifuis, end som i 3 Aar och de hafr dog siden i
langsommelig tid pengene Vdgifuet. Tilmed at Hospitalet hafr faait deris Tingstue for 50 Rdr,
som de iche hafuer faait nogen betaling fore och ellers iche hafr for samme Hospitalspenge
nogen forschaansel eller frijhed Nyt.

1675: 27

Til General Wejmesterpenges fordring suarede Knud Brueraas paa Almuens Wegne, de iche
formaar samme penge at betale, Men ynschede sig at Kunde til Weye bringe hans Ko/nglig
Ma/yestetz Allernaadigste paabudne schatter och Rettigheder och adtschillige andre Smaa
Redtzeler til hans Ko/nglig Ma/yestetz Tienniste, som falder dennem Sur och meget besuerlig at
samble och til Weye bringe. Sampt at her er ingen \Land/ Weye, Men den Rejsendis Wey falder
her til Søes.

Sagefogden begierte at motte indfør is at Johans Halstensen Rødland hafr afsoenet for begangen
Lejemaal met Gitlef Andersdatter for 11 Rdr.

Joen Indre Arne Iligemaade at hafue afsoenet for Lejemaal met Ingeborg Johansdatter, begangen
efter at hand met sin Egte Hustru war Troloffuet, for sig sielff och hinde 18 Rdr at gifue efter
Sagefogdens foregifuende.

M/ester Jens Søfrensen Sogneprest til KorsKierchen i Bergen stefnt Oluf Eruigen for 1/2 Løb
Smør 1/2 t/ønde Korn Landschyld for 1673 och 1674 tilsammen 5 Rdr sampt formedelst hand
forlatt hans gaard Wetaas megit brystfeldig. Oluf møtte Vedgich at hand er hannem 5 Rdr
schyldig for for/schref/ne 2 Aars Landschyld, som foresigis, Men gaarden Var lige saa goed
dend tid hand den fradrog, som den war da hand Kom dertil. Niels Flachtuett fremblagde
M/ester Jensis schifftlig i Rette settelse som blef lest. Ole beKiende at hand boede paa gaarden
9 á 10 Aar. Afsagt at Oluf bør at betale for/schrefn/e 2 Aars Resterende Landschyld inden 14
dage, eller Ved Wurdering af hans goetz at Vdsøegis huor det findis. Men gaardens Aaboed
henuis til Louglig besigtelse huor efter Kand gaais huis Rett er.

Forordning om Bededagene i Norge. Wi Christian dend Femtende af Guds Naade, Konge til
Danmarch oc Norge, de Wenders och Gotters, Hertug udj Slesuig, Holsten, Stormarn och
Dytmerschen, Grefue udj Oldenborg och Delmenhorst. Giøre alle Witterligt, Efttersom

1675: 27b

Guds Retferdige Wredis Riis sig endnu i alle Hørner i adschillige Maader lader see, och Wj derfor aldrig Kand Vide, huad Gud i Himmelen med os hafuer i Sinde. Da hafuer Wj Nødigt eragted at lade trende Almindelige Bededage paabiude, som er berammit at schulle holdis udi Wort Rige Norge, efterfølgende trende Fredage, Nemblig dend 15. 22. och 29. Octobr/is førstKommendis, at alle och en huer da; som de der wille vere holdit for at Vere Guds børn, sig Gudeligen wille betenche, falde woris /: ofuer wore mange Misgierninger :/ fortørnede Himmelsche Fader Ydmygst til foede, oc dend stund det endnu er Naadsens tid, med Ydmyghed och Andagt Søge om vore Mangfoldige Synders saa lenge fortiente Strafs Naadige formildelse. Thi biude och befahle wj Eder alle wore Kiere och troe Wndersaatter, at I Retter Eder efter, Ædrueligen, schicheligen och Tim/m/eligen paa forbenefnte trende Bededage til Kierche och Guds Huus at Komme, och indtil Solens Nedgang at faste, och Eder fra ald Arbeid, Reiser, /: Posten allene Vndtagen :/ Sampt Spill och dobbel och anden Werdzlig forfengelighed entholde, och af Yderste magt beflicte Eder paa, med saadan Andagt at fremkomme, at det for Gud i Himmelen kand vere Techeligt och behageligt; Til huilchen Ende paa forbenefnte trende Bededage Strengeligen forbudit vere schal udi alle Ordinariet, Pensioner, Herberger och Wertzhuuser, eller Kroer paa Landit, Saauelsom i Kiøbstederne, Mad eller driche, indtil efter Solens Nedgang, Nogen, Huem det och vere Kand at schafe; Befindis Nogen sig her imod W-tilbørligen at forholde, Straffis som voris Mandaters Modtuillige ofuertrædere, huormed da Øfrigheden tilbørlig Indseende hafuer schal, och der ofuer Saa frembt de iche af woris General Fischal wil tiltalis, om de her udj forsømmelige at were befindis, Gifuit paa wort

1675: 28

Slott Kiøbenhafn d/end 27 July 1675. Vnder wort Zignet (L:S:) Christian
Rigtig Copie effter Originalen Teste: J F Marschalch

Kiere Peder Andersen. Eder her udj tilsendis Rigtig Copie af Hans Kongl/ig Ma/yeste/ts Allernaad/igst Trygte Mandat om at trende Almindelige Bededage her i Norge schulle holdis, Huilchen I paa behørige steder udj Eders Anbetroede Fogderj til alle oc enhuers efterretning hafuer at lade Publicere, samt derofuer Holde at detz Indhold Allerunderdanigst Vorder efterlefuet, oc hafuer i derhos at bestille oc Anordne, at udj samme Bededage ingen Tingstue eller Anden slig Verdslig Handling och forsamling holdis, medens at det, Saa och ald Bencheting, drich, Øll, oc Wiintappen oc ald anden V-bequemmelighed forbiudeis, Saa at Samme Bededage med tilbørlig Reverentz, Christelig Andagt oc Aluorlighed maa blifue Holden, Huilchit I med flid Hafuer at forrette, oc beoagte som I Agter at Ansuare, Eder hermed Gud befallit.

Bergenhus d/end 23. Augustj Anno 1675. J F Marschalck

Forordning om Rosstienisten och Rytterhold i Norge. Hans Kongl/ig May/este/t til Danmarch och Norge, Geheime och Ehtats Raad, Statholder och General ofuer Militien udj Norge, samt Gouverneur och Stigt-Ambtmand ofuer Aggershuus oc Vnderligende Ambter. Vlrich Friderich Guldenlew Herre til det Grefuedomb Laurwigen oc Hirtzhorn, Ridder. Giør alle Witterligt at efterdj Hans Kongl/ig Ma/yeste/t min Allernaadigste Konge oc Herre, af

1675: 28b

Faderlig OmHyggelighed oc forsorg, til dette Riges oc sine Kiere Vndersaatters beschiermelse,

Væren och forsuar, Allernaadigst fornødigst oc U-omgengeligt hafuer eraget, Militien her i Rigit, med Rostienisten at forstercke, oc til dend ende mig Allernaadigst befalet Sub Dato Hafniæ den 21. Novembr/is 1674 och siden den 31 Julj, Indeuerende Aar, bemelte Rostieniste, her at lade opbiude som tilforne altid Seduanligt Verit hafuer, Nemblig af huer 300 Tønder hart Korn, En gerustet Hest oc Geistligheden, sambt de Høye och Lauge Kongl/ige Betientere al' aduenant (Norsk Hist. Leksikon: å betala "å l'advenant" - d.v.s. i forhold til) efter deris Indkommen, tilstand och Wilckor. Saa Anbefalis paa Høyst be/mel/te Kongl/ig Ma/yeste/t Weigne, Rostienisten herefter och Indtil Anderledis derom befahlis at schulle opbringis, som følger.

1. Schulle efter den her udj Rigit, Langsommelig tid brugelig Værende maade Holdis En Gerustet Hest af huer 300 Tønder Hart Korn, Landschuld och Jordegoedsis afgiftt, at bereignis til HartKorn, efter den maade och Taxt, som Anno 625 (1625) her i Rigit giort er, och siden hid til Seduanligt Verit hafuer, som her neden fore til en huers efterretninger hos Trygt, Vere sig Adelen tilhørige, eller Odelsgoods, Item Jordegoods, Pantegoods, sampt och huis nogen pro officio kunde Vere tillagt, intet Wndertagendis i nogen maader, Vnder huad Nafn det och Vere kunde; dog Grefuerne udj deris privilegier u-præiudicerit.
2. Huer StigtsAmptmand schulle holde 4. och huer Amptmand 2 Gerust Ryttere.
3. Item Laugmendene, en huer 2. Ryttere.
4. Holdis af huer Tuende Præster en Gerust Hest, och hafuer Bisperne, dennem efter godfindende, proportionaliter at Imellem ligne, saa at Hans Kongl/ig May/este/t faar sit fulde Tal, uden afgang. Och eftersom Capellanerne, i gemeen, hafuer Ingen Indkom, saa ere de for samme Rytterhold her forschaaned, dog Kunde di efter Bispennis godagtende, komme Presterne nogit til Hielp.

1675: 29

5. Toldinspecteurene, huer 2 Ryttere.
6. StigtzAmptschriofuer huer 1 Rytter.
7. Huer Tolder 1 Rytter, mens som deris IndKombst och løn er W-lige, saa schal General Toldinspectewren hafue Indseende och det saaledis Ligne och Moderere, at den ene Hielper den anden proportionaliter efter deris Indkomme oc Wilchor. Och kunde Toldbetienterne Komme dennem nogit til hielp, saa at Allerhøyst bemelte Hans Kongl/ig May/este/t faar sin fulde Tal af Ryttere.
8. Huer Tuende Fogder 1 Rytter, Huilche och som ofuenbemelte, den ene, den Anden, efter des Wilkaars Leylighed til hielp schal komme, Och saaledis af StigtsAmptmanden, eller deris Fuldmegtig, dennem Imellem schulle Lignis.
9. Huer fire Sorenschriofuere 1 Rytter, och det paa samme maade som forbemelt er. Rytterne schulle Vere saa Væragtig och dygtig som det sig bør, montered, med en dygtig Carabin, tuende gode Pistoler, en god degn, Kappe, Støfler, Sporer, Sadel, sampt och en Tienlig och dygtig Hest, Huilchen Rostieniste och Ryttere, schal udj forsuarlig \be/Reedschab Vere, at de til nestkommende den 22 Sept/embris kand staa ferdig och Marchere hid neder til Aggershuus, och da udj Mynstringen for dygtig kand passere, och til Hans Kongl/ig May/este/t och Landsens Wirckelige Tieniste, Huor och naar fornøden eragtis, brugis. Mens huo som Heller Vil gifue Penge end schaffe Ryttere, Hannem schal staa frit fore at gifue Penge i steden, Nemblig Førgetiufue Rixdr for huer Rytter, Huor om en huer Vedkommende, sig inden den 10 Septembr/is schal Resoluere och paa StifttsAmbtstuerne angifue, och siden samme Penge, Inden den 15. Septembr/is til General Krigs Commisariatet paa Aggershuus Indlefuere, at da Andre derfor kand Værbis (vervast). Och naar som Heldst disse Ryttere schal Marchere schal en huer wedkommende Vere tiltencht, at Lefuere sin Rytter paa Munsterpladtzen, Huor den Ansettis, Tillige med Femb Rixdr. Och efterdj denne Rytterhold, Ingenlunde af

1675: 29b

Bunden, mens proprietarierne, schal Anschaffis oc Vnderholdis, da hafuer huer StigtzBefalingsmand eller i Hans frawærelse Hans fuldmegtig, paa de beste oc tienligste maader, at ligne Jordegodset udj deris Stigter, oc enhuer sit Leg (legd) anuise, Huo med hannem i slig Rytterhold Interesserer, och schal da den som mest Contingent der i hafue, Rytteren Anschaffe, och gifuis Hannem af de andre interessenter proportionaliter til bemelte Rytters opbringelse Førgetyfue Rixdr och dends Vnderhold som kunde paabiudis al' aduenant, Huo som der udj fantis forsømmelig Hans Anpart schal Ved Militarisch execution paa det scharpeste Indrifuis, eller gifue dobbelt, och for ald saadant, Lejlendingen ingenlunde Graueris, mens Alleniste hos proprietarierne udsøegis. Paa det och proprietarierne och de som af deris Jordegods Ryttere holder, saauit bequemmelighed som nogenlunde Kand ladis, schal hafue, da tilladis enhuer, som af nogit Jordegods som forbemelt er, Ryttere holde schal, at holde den i huad Stigt hannem behager, dog saaledis at Huo som nogit Gods hafuer i tuende eller flere Stigter, schal beuis tage af den StigtzAmptmand, eller i Hans frawerelse Hans Fuldmegtig, udj huis Stigt hand det Jordegods Angifuer och Rostieniste afholder, som hand udj It andit Stigt ejer, och da derpaa Beuis tage, huilchen hand da Ved det andit Stigt hafuer at Anuise Huor hand Agter at Ville Vere forschaanit, och da passere. En huer schal och Vere tiltencht, sine Jordebøger saa Rigtig at Angifue, som hand Agter at suare til, och sig for schade at tage Vare, om nogit W-rigtig blef Angifuet eller forsuegit. Huor efter alle och enhuer Vedkommende, Hans Kongl/ig May/este/t Troe Vndersaatte, sig tilbørligen hafuer at rette, ladendis det Ingenlunde. Dat/erit Aggershuus Slott d/end 9. Augustj Anno 1675. Vlrich Friderich Guldenlew. (L:S:)

Kiere Peder Andersen. Tilsendis Eder her udj dend efter Hans Kongl/ig May/este/t Allernaadigste Befaling af Hans Høye Exell/entz gjorde Anordning om Rostienisten och Rytterhold i Norge, Huilchen i paa alle behørige steder udj eders Anbetroede fogderj til enhuer Vedkommendis Eftterretning, straxen hafuer at lade publicere och paategne Dag och Datum, naar dend paa huer Tingsted er forKyndet, samt eder self der efter at Rette, och der ofuer holde, at dets Indhold uden ald forsømmelse Vorder efterkommit, som I agter at Ansuare, I hafuer och Rigtige oc efter Norgis Taxt udj HartKorn Anslagen Jordebøger Offuer alt udj eders Fagderie be-[ ] Jordegods Vforløfuet at Indschiche, och hos huer [ ] huem dend Eigendis, eller dermed Benificerit er,

1675: 30

At Teigne, saa och ald anden oc til dend Anbefalede Ligning at giøre behøfuende Wnderretning at indsende. Tagendis derudj Ingen forsømmelse, Eder hermed Gud Befahlit. Bergenhus d/end 23 Aug/ustj 1675. J F Marschalck

HøyEdle och Welbaarne Hr: Cancellar. Saa som dise wanschelige wit udseende Krigs tider gifuer Aarsage i tide at drage omsorg for de Middeler der kand tiene til dette Rigis Defention och forsuar, och det Kongl/ig General Krigs Commissariat med deris Indgifne Memorial demonstrer en stoer partj Rede Vahre til Festningernis oc Magasinernis Nøduendig forsiun endnu at behøfuis. Da hafuer Jeg til Hans Kongl/ig May/este/t och Rigens Tieniste Nødigt eraget paa Høystbemelte Kongl/ig May/este/tz Vegne och Allernaadigst behaug, at paabiude; At af Huer fuldGaard udj Bergenhus lehn, Halfue och ØdeGaarder al' Aduenant af huem de och tilhøre och besiddis, ingen Vndtagen, schal gifuis It Half Bismerpd: Reent, got och Welforuarit Smør; Thj Ville Hr: Cancellar lade sig behage Fougderne udj Bergenhus lehn, at Anbefahle, At de Almuen strax tilholder en huer saauit efter Gaardernis storlighed Kand tilkomme, udi got welforuarit Smør, inden Octobr/is Maanitz Udgang til Proviantschrfuieren paa Bergenhus w-feilbar at lefuere; Schulde det och falde nogen beleiliger tørfisch i steden, for Smør at lefuere, schal det stande dennem fritt for, i steden for I.t(?) Bismerpd: Smør, Halfanden Woeg tør

Roedschier, at lefuere Ao: Befalendis hannem dend Høyeste, och forblifuer.
Aggershus, d/end 4. Sept/embris 1675. Hans Exell/entz Tienstwilligr V: F: Guldenlew.
Riktig Copie T: (Test:) Peter Ratenburg

Kiere Peder Andersen. Tilsendis Eder her udj Riktig Copie af Hans Høye Exell/entzis
schrifuelse och befahling om Proviantschatten her af Ambtet, Huilchen i paa alle behørige steder
i Eders Anbetroede Fogderie til alle och enhuers efterretning hafuer at lade publicere, Sampt der

1675: 30b

Ofuer holde, och paadrifue, at deds Indhold wfeilbahrligen efterkommis, Saasom det Kongl/ig
Ma/yestetz Høy magt paaliggende Tieniste i dise Wit udseende tider Vdkrefuer, och i agter at
tilsuare. Eder hermed Gud Befahlit.

BergenHuus d/end 14. 7br: (Septembris) 1675. J F Marschalck

<P: S:> Efttersom fornemmis ingen Penge af Eders fogderie til Guarnisonen, Saauelsom ellers
gandsche lidet af Andre paabudne schatter at Vere Indkommen, der dog Terminerne lengst er
forbj, och Pengene Høyligen giøris fornøden saauel til Guarnisonens Vnderhold, som til
Kongl/ig Ma/yestetz Tienistis befording; Da paa Kongl/ig Ma/yestetz Vegne befalis Eder
Ernstlig, at j uden ophold udsender de forefallene Terminer, efterdj i Vden tiufl hafuer Ind
bekommit Penge af dette Aars schatter och Guarnisonen som ei burde at Hinderholdis, Medens
straxen at indsendis. Huorfore I endnu aluorlig aduaris, at j Vden ophold de indkommende
penge indforschaffer, och Vidre det paabudne Indkrefuer, saasom i Agter at forsuaere.

Høy Edle och Velbaarne Hr. Cancellor. Saasom det nu Imellem Hans Ko/nglig Ma/yestet af
Danmarch och Kongen af Suerig er udbrut til en Aabenbare Feide och Ruptur, huortil de
Suensche med mangfoldige deris w-billige fiendtlige procedures hafuer gifuit største Aarsage
och Anledning, Huilchen deris Insolence ey lenger fredeligen hafuer Verit at Ansee oc lide,
mens med magt och Vebnet Haand maa Imodsettis, och saadant deris Ofuermød paa dennem
self søge och stræbe efter at vorde hefnt och Vindicerit, Thi wille Hr: Cancellor lade sig behage,
den Anstalt at giøre, at alle och enhuer udj Bergenhuus Ampt Vorder forkyndiget och aduahrit,
at de sig fra ald Handling Mascopie omgengelse och fortrolighed med de Suensche entholder,
och huerchen Hemmelig eller Aabenbare med dennem taler eller omgaaais, Mens langt heller
enhuer efter Allerunder/anigs/te Æed och Pligt och den Troschab de udj almindelighed och
Serdelished ere Hans Kongl/ig Ma/yestet allis voris Allernaadigste absolute och Souverain
ArfueKonge och Herre och Fæderne landit pligtige och forbunden med, at giøre de Suensche all
Afbrech, Skade, forderf, och V-lempe, som dise Rigers Declarerede fiende, och med ald Ifuer,
Nidkierhed och Troschab entdecke och Aabenbare, huis de kand vorde widendis och erfare om
Fiendens [ ]essein och forehafuende at kand komme och geraade

1675: 31

Til dette Rigis Skade och Nachdeel, och det som Trolydige och Ærekiere wndersaatter, oc de
Agter i fremtiden at tilsuare och bekiendt Vere. Huor efter Alle och enhuer sig kand Vide at
Rette, och for Skade at tage Vare, Huormed befalende Hannem den Høyeste, Och forblifuer
Aggershus d/end 16. Sept/embris 1675.

Hans Excell/entzi/s Hr: Cancellers TienistWilligste V: F: Guldenlew.

Kiere Peder Andersen. Tilsendis Eder her udj Riktig Copie af Hans Høye Exell/entzi/s
schrifuelse och Befahling, feigdens Forkyndelse Angaaende; Huilchen i strax fra
Predickestolene och ellers ofuer alt udj eders Anbetroede Fogderj, /: saa det til alle och enhuers
Videnschab maa komme :/ Hafuer at lade Læse och publicere; Sampt der ofuer at holde, och

med flid paa agte, at detz Indhold til Kongl/ig Ma/yestetz Tieniste och Landitz forsuar
Allerunderd/anigst och tilbørligen Vorder efterleffuitt, som I agter at tilsuare. Eder hermed Gud
befahlit.

Bergenhus d/end 28 Septembr/is 1675. J F Marschalck.

Nest ald Løcheligh Welstands Ønsche,
Wenlig Hilsen,

Efttersom til Kongl/ig May/este/ts Tienniste Høyst magt paaligger, at Rigtige Jordebøger hafuis
Ofuer ald Norgis Jordegods, for at kunde der efter udj een och anden tilfald, tagis wisse
Øyemerche, Saa ville I udj Eders fougderie, V-fortøfuit indschiche Rigtig Jordebog paa ald det
Jordegods som der udj ligger, Saa och hos huer Gaard hosteigne huem for denne tid hans
Hosbond er, heller om det er goeds som til Kierche, Hospitaler, heller dislige ligger, heller
nogen propersona hafuer, eller med forleent er, Ilige i det efter Norgis Taxt i hart Korn bereigne
och hoes huer gaard sin bereigning in margine Lade teigne, Dette nu Særdelis til May/este/ts
Tienist geraader, Saa wille i her udj ingen forsømmelse tage, mens efter ald Muelighed befordre,
Huor med Gud befalit, af dend Kongl/ig General Krigs Commisaria paa Aggershuus d/end 13
Augustj 1675. Jens Juull Loduig RosenKrantz

1675: 31b

Kiere Peder Andersen. Efttersom Hans Høye Excell/entzis Ordre och befaling er opkommen,
at Waas och Harangers Compagnie til Christiania schal marchere, och med 20 dagers Kost
Vndervegs forsiunis, etc: Da paa Kongl/ig Ma/yeste/ts Vegne Eder hermed Aluorligen
Anbefalis at tilholde Legsmendene (legdsmennene) paa for/schref/ne Wos deris Soldatter strax
med 14 dagers prouiant, eller saa megit de i deris Randzeler eller Wedscher, och ej udi Bommer,
meest kand medføre, och for saa mange dager de iche Kand i saa maader fortbringe, med penge,
efter Kongl/ig Ma/yestetz Forordning, Nemblig Otte schilling for huer daug, Saa och med dygtig
Geuehr och Kledning, schoe och strømper, sambt andet huis tilforn er worden Anbefahlit, w-
fortøfuit at forsiune, paa det ingen Ophold dermed schulle foraarsagis. Och dersom bemelte
Penge af Leggene (legdene) iche saa snart kand til weye bringis, Hafuer I at giøre forskud, och
dennem hoes Leggene siden igien at indfordre. Huis Kaarer (kårder) hoes Een eller anden Legd
Kunde Manquere, Hafr I efter Høybemelte Hans Høye Excellentzi/s godbefinden i dedz Sted
Langschafftede Øxser med Leutenanten, Udi Captainens frauereelse, /: som Welb/enefn/t Hr:
Obriste Von Hatten ochsaa om Alting Vdførligen hafuer tilschrefuit :/ Hans betenchende at
forschaffe. Saa och dend Anstalt at giøre, at Soldatterne med fornøden foringschab strax
Vorder befordrit, paa det de Wbehindrit, Naar Capitainen eller Leutenanten efter gifne Ordre
schal Marchere, Kunde afsted komme. Och hafuer i dennem /: paa det ingen sig med U-
Videnhed her efter kand hafue at Vndschyldte :/ Alworligen at Aduare, at de sig der til V-
feilbarligen Indstillen och møder, med mindre de Modtuillig Vdeblifuende efter opKom/m/en
ordre wil, andre til Exempel och afschye efter Sagens beschaffenhed Strafis paa Lifuit. Mens
dersom Nogle dette W-agted Imod forhaabing schulle Modvillig tilbage blifue, eller bortrømme,
hafuer i dennem med Hr: Capitainens, eller Leutenantens Hielp at lade opsøge, och Her til Slottit
til WelEdle Hr: Obristlieutenant Christian Nielsen Holberg, som er beordret her at forblifue,
wfortøfuit at Indschiche. I hafuer ochsaa at Anbefahle och tilholde de Extra enrollerede Bønder
udi Eders Anbetroede Fogderie, at de holder deris gewehr ferdig, med fornøden

1675: 32

Krud och Lod, Saa de med deris officerer /: som I selff af de best erfahrne och døgtigst at
Commendere hafuer at Vdvehle :/ Kand møede naar fornøden giøris. Och
at I alt dette uden forsømmelse och med flid efterkommer, saasom Kongl/ig Ma/yestetz Høy

magt paaliggende tieniste Vdkrefuer, och i agter at tilsuare. Eder hermed Gud befahlit.
Bergenhus d/end 16. Augustj 1675. J F Marschalck

Helsen med Gud.

Efttersom Jeg hafuer bekommit Hans Kongl/ig Ma/yestetz Allernaadigst ordre, som mig tilholder at lade Annamme alt dette Rigitz Middeler til desto bedre at Kunde i alle tilfelde Vere forsiunit med huad til Rigitz defention och forsuar kand tiene; Da Befahlis Eder hermed, At i ald Stiftez beholding och Indtegt af huad Indkomst, Were sig Korn *tinde (korntiende), til huem de och Assignerede ere, eller andre Stiftez Intrader, Naar Ambtbetienternis Løn och Gage derfra tagen er, samt och huad her efter maatte Indkomme, Straxen och uden ophold Lefuere til de Kongl/ig Gen/eral Krigs Commisariat mod Riktig Quitantz, eller de som deris Ordre eller Assignation frembuiser, indtil, enten af Hans Ko/nglig Ma/yestet self, eller af mig paa Hans Ma/yestetz Vegne, Anderledis maatte vorde befalet. I hafuer Iligemaade Fougderne at tilschrfue och aduare, at om nogit af Korntienderne for forleden Aar, hos dennem er i behold, eller hos Almuen Vere Resterende, de det strax indkrefuer, och til Eder derforre giøre Reede och Rigtighed, Ligeruis Korntienderne her efter at oppeberge, och Wagted til huem de end ere Assignerede, eller huo der med Benificerit, til Eder derforre at giøre Rigtigh/edz och i som forbemelt des beløb til General Krigs Commisariatet, efter deris Ordre at lefuere, Huor med Gud befahlit.

Aggershuus d/end 7 Aug/ustj 1675. Guldenlew.
Riktig Copie efter Originalen Test: Hinrich Coch

Helsen med Gud.

Efttersom det Kongl/ig Gen/eral Krigs Commissariat udførlig Rigtighed behøfuer, om Foring (føring), Leding och Visøre for A/n/o -73 -74 och 75, Huorom der Eder self Fuld-

1675: 32b

Kommeligen tilschrfuer, Da hafuer I uden nogen tids Spilde eller ophold, Sligt efter deris schrfuelsis indhold, til eder at efterkomme, saauelsom ochsaa ald deris beløb, til Gen/eral Krigs Commissariatet at Indlefuere, Alle(?) andre(?) Assignationer och befahlinger U-achtet, Herforuden hafuer I och til dennem at Indschiche fuldkommen Jordebog, ofuer ald Kongens beholdene Jordegods i Eders Stiftt, tagendis her udj gandsche ingen forsømmelse eller ophold, eftersom det er Ma/yeste/tz tieniste. Dersom och nogen fogit schulle Vere Wegerlig, eller ophold her udj forAarsage, Hafuer i Hannem af denne min Ordre Copie at gifue, paa det at Jeg den siden efter befindende, paa middel, bestilling, eller i anden maader kand afschaffe, som May/este/tz Tieniste Hindrer.

Aggershuus d/end 6. Augustj 1675. Guldenlew.
Riktig Copie efter Originalen Test. Hinrich Coch.

Eftterforschrefne Hans Høye Exell/entzis naad/igst Ordres, Vil Jeg tjenstlig af Eder Sr: Peder Andersen Ko/nglig Ma/yestetz Foegit udj Nordhorlehn, til Hans Ko/nglig Ma/yestetz Tienistis befording och Høy magtpaaliggende, begiere at i efter bemelte Ordre af den 7 Aug/ustj 75 med Intradernis Indlefuering, af Eders Anbetroede, efter alle ord och pungter, Eder ville Rette och vden forhael Pengene Cito Indlefuere, paa det at de saaledis kand vere udj beredschab, At naar det Kongl/ig Gen/eral Krigs Commissariat derpaa Ordinerer, at deris Ordre tilbørligen kand efterkommis, saasom I til Hans Ko/nglig Ma/yestetz tienistis befording, i sin tid Agter at forsuaere, Och huis deraf Korntienden kunde Vere beholden Cito som før er melt, Vorde indkrefuit och Indlefuert, Huorom Jeg Eder hermed efter for/schref/ne Ordre tilbørligen aduarer, At i det efter Red och pligt til Hans Ko/nglig Ma/yestetz Tienistis befording tilbørligen Observerer, och efterkommer. Och belangende om Leding, foring Wisøre /: och der efter det

Gen/eral Krigs Commissariatetis Høygünstig schrifuelse, af den 7. Augustj om Proviantschatten, sambt Rigtig Jordebog, om Hans Ko/nglig Ma/yestetz beholdene gods, ./ Vil I uden nogen forhael i nogen maade Indschiche, fuldkommen Specification huad det in specie af Eders fogderie Aarligen kand inportere, Huad i forbenefnte Aaringer som 73, 74 och 75 Lefuerit hafuer, och at j uden nogen forsømmelse det Resterende Cito Indlefuerer, Anseende dersom nogen forsømmelse hos Eder i nogen maade findis, Huad straf derpaa Vil følge, Jeg Vil ochsaa Tienstlig begiere af Eder, at i af disse tuende Hans Høye Exell/entzis Ordres, med hosfølgende min schrifuelse, saasom det ord fra ord er schrefuen, Vilde Vnder Eders Haand meddeele mig Copie, at dette Eder saaledis er Indlefuerit, Huor med Eder Gud befahlit.

1675: 33

Och forblifuer Eders Tienistwilligste Hinrich Coch.
Bergen d/end 16 Augustj 1675.

<P.S.> Dersom i Agter at lefuere eders Regenschab til mig, da er det nu saa sille paa Aarit, huorum Jeg Eders Suar foruenter Vatl.(?)

HøyEdle och Welbaarne Hr: Cancellor. Saasom tiden til Korntiendernis Leverance och Ydelse, nu fast er udj Haanden, Och disse tiders tilstand W-ømgengeligen udfordrer, at de med Allerforderligste blifuer Lefuerit, Da hafuer det Kongl/ig General Krigs Commissariat Ved deris Indgifne Memoriale for tienligt Demonstrerit, och Tienderne for dette Aar, ey allene in natura blifuer ydet, Medens och Enten udj Meel eller gryn, maalet, Nemblig saaledis; At i steden for En tønde Rug, Lefueris Halftolftte Lispund Rugmeel, For en Tynde biug (bygg), En Half tønde biuggryn, med Strøgmaal, Och Halfanden Lispund biugmeel, Eller och Thj Lispund biugmeel, Isteden for En Tønde blandkorn, En Half Tynde gryn med Strøgmaal, eller Halfniende Lispund Mehl, For En tønde Hafre, Sex Lispund Meel, Da til Høystbe/mel/te Hans Kongl/ig May/este/t Tienistis Vedbørlig befodrning, Ville Hr Cancellor lade sig behage, Fougderne udi Bergenhus Ambt at tilholde, at de straxen Almuen udj deris Naadigste Anfortroede Fogderie, tilholder deris Korntiende, Kongens saauelsom Kierchens Anparter /: de dog Vndtagen, som af Hans Kongl/ig Ma/yestet nogen til Eiendomb ere afhendte, (:/) Vden ald ophold giører udj gryn eller Meel, eftersom det her ofuen findis Specificerit, och dennem Vden ald ophold och forhael til Bergenhus indfører, och til proviantschri fueren sammesteds, Imod Nøyagtig beuis, Lefuerer och Erlegger, Huilchet hand med Kiøbenhafns Vegt det er 16 scholpund, eller 14 bismerpund, paa huert Lispund, hafuer at Annam/m/e, For huilche Tiender fogderne siden paa StiftsAmbtstuen, hafuer at giøre Vedbørlig Rigtighed, Och Ville Hr: Cancellor dennem ellers aduare, at de herudinden ingen forsømmelse tager, mens at Agte sig for den Skade och tiltale, de sig kunde foruolde, om nogen forsømmelse herudunden scheer, Huormed Befalende Hannem dend Høyeste, och forblifuer Hans Exell/entz Hr: Cancellers Tienstwillige Guldenlew.

Aggershuus d/end 20 Sept/embris 75.

Kiere Peder Andersen. Tilsendis Eder her udj Rigtig Copie af Hans Høye Exell/entzi/s schrifuelse och befahling, Tiendernis Leverance Angaaende, Huilchen I paa behørige steder i Eders Anbetroede Fogderie hafuer at lade forKynde, samt Almuen straxen tilholde, dedz Indhold Hørsombst at efterkomme, Och Eder self der efter udj alle Maader at Rette, tagendis der udj ingen forsømmelse, Saasom I efter sam/m/e befahlings Indhold agter at tilsuare. Eder hermed Gud befahlit. Bergenhuus d/end 6. Octobr/is 1675. J F Marschalck.

1675: 33b

Kiere Peder Andersen. Efttersom fra det Kongl/ige SkatCammer En Missive er opkom/m/en,

Hans Kongl/ig May/este/t Allernaadigste willie at vere, at Bønderne udj {Eders} Norhorlehns fogderie schal paa den Maade, som tilforn sceed er, Clarere och betale til Hans \Wel/Erwerdighed hr: Biscopen D/oc/tor Niels Enwoldsen Randwlf den af Høystbem/el/te Hans Kongl/ig Ma/yestet Hannem pandtsatte Tiende, baade for det forleden, saauelsom efterfølgende Aaringer, efter Pandtbrefuitz Indhold Etc. Thj hafuer I Almuen sammesteds Aluorligen at Anbefahle och tilholde, at de til Welbe/mel/te Hans WelErwærdighed eller Hans Fuldmegtige, baade dend for nest afuigte Aar Resterende Tiende, saauelsom och herefter Aarligen den udj Rette tide efter Seduanlig Maade och Pantebrefuitz formelding Vfeilbarligen Erlegger, och betaler, saa frembt de som derudj findis U-willige, ey derfor vil Indstaa och settis til Rette som Vedbør, Saa Hans welErw/erdighed W-behindrit maa niude, Huis (det som) Hannem Allernaadigst er beuilgit och bebefuit, och ey schulle hafue Aarsage sig widere derofuer at besuerge, Tagendis der udj ingen forsømmelse, Eder hermed Gud befahlit. Bergenhuus d/end 16. Octobr/is 1675. J F Marschalck

Kiere Peder Andersen. Af Eders schrifuelse de dato - 8 Sujus(?) hafuer Jeg fornømt/it, Huorledis Almuen i Eders Anbetroede Fogderie sig baade med Korntiendens ydelse, saa och med Hospitals och Weymesters Pengis erleggelse, samt Tingholden schal widerlig Anstille, Mens som der udj ey, af huad Aarsage sligt scheer, Anføris, Da hafuer I deris Erchlering huad Aarsag de til sligt forwender, at fornemme, och mig derom Vdførligen berette. Om Korntienden er Eder tilsendt Hans Høye Exell/entis befahling, huor efter I Eder kand Rette, Sampt udj det øfrige, efter derom Allernaadigste Vdgangne Anordninger och befahlinger, Item Louen (Lougen) och Recessen Allerunderd/anigst at forholde. Erwarter Herom forderligste BeRetning. Eder hermed Gud befalit. Bergenhus d/end 12. Octobr/is 1675. J F Marschalck.

Anno 1675 den 2 Novembr/is holtis **Høsteting paa Hop i Schiold schibred** Neruerende Ko/nnglig Ma/yestetz foget Peder Anders/en Niels Dingeland Lensmand, Ole Sandal Lars Aasse Ole Eide, Ole Schage Gieble Steen, Erich Borge Lasse SørAas, Lasse Smøraas, Ole Heldal Mons Samdal Ole Tittelstad Michel Bircheland, Arne Totland, Niels Natland Haluor Grimstad Hans Tittelstad Ole Houge Tomas Tittelstad Simen Øffstebøe, Mons Totland Laugrettismend och en stoer deel af Almuen.

1675: 34

Da blev nu Vnderdanigst forKyndt forIndførte Høy Anseelige befalinger.

Disligest blev nu forKyndt hans høye Exel/lentz Her Statholder Gyldenlewes Tuende Trychte Forordninger formellende.

Hans Kongl/ig May/este/t til Danmarch och Norge Geheime och Ehtatz Raad, Statholder och General ofuer Militien udj Norge, samt Gouverneur och StictAmptmand ofuer Aggershus och Vnderliggende Ampter, Wlrich Friderich Guldenlew, Herre til det Grefuedomb Laurwigen och Hirtzhorn Ridder. Efttersom af General Commissariatet fornemmis, Huorledis de Middeler Hans Kongl/ig May/este/t Militien Allernaadigst hafuer Tillagt, iche kand tilstrece at Vnderholde, de udj steden for Rytterhold opbragte Ryttere och dragoner, Huorfor V-omgengelig behøfuis, at der Maantlig Femb Rixdr for huer Rytter erleggis, Thj paa Hans Kongl/ig Ma/yestetz Veigne, Befahlis alle Vedkommende forbemelte Femb Rixdalers Tractamentspenge paa huer Hest til Velbemelte General Commissariat paa den tilbørlig tid saa som huer 22de uden nogen ophold præcisse at erlegge och betale.

Datum Aggershus dend 4 Octobr/is Anno 1675. V: F Guldenlew. (L:S:)

Eftersom den Suensche Crone ey hafuer Villit forstaa sig til de Midler som til fred och Rolighed kunde tiene, mens tuert imod ey Alleniste Hans Kongl/ig Ma/yestetz Allierede och Venner uden nogen billig Aarsag Attaquerit deris, saauelsom och en stor deel af voris egen Schiberom (Norsk Hist. Leksikon: Skiperom = laste- handelsfarty), paa May/este/t frj Reede och Hafner borttagit, saa och foruden nogen feiders proclomation Røfuit och plyndrit disse Nordsche grendse Disligeste søger at forhindre, dette Land, dend Høy Nøduendige tilførsel, och om Mueligt Var, at Vnderkaste dette Rige, deres Haarde Aag. Mens saasom forhaabs Hans Kongl/ig May/este/tz Skibsflode, som nu er baade udj Øster och Wester Søen, saa och des megtige och Herlige Arme til Lands, foruden de Adtschillige Allierede store Arme, dennem snart til fredelige Tancher schal bewege, och dennem self paafalde huis ont de os hafde tiltencht. Huorfore udj saadan een tilstand, nu maa och bør brugis alle de Middeler, Huor Ved fiendens Magt kunde dempis, och der med endeligen naa en Repetérlicg och Sicher fred. Thj formoder Hans Kongl/ig May/este/t at alle och enhuer sine tri Nordsche Vndersaatter, hoefter Efne och Vilchor Secunderer denne Krig, til deris egne frelse, Værn och forsuar at [ ]-sette; Och Huor Vgierne AllerHøystbemelte Hans Kongl/ig May/estet

1675: 34b

Sine Kiere Tro Vndersaatter, med nye paaleg Wilde besuerligt falde, saa kand dog een huer fornufttig eftertenche, och slutte at til saadan Krig, Extraordinaires och store Omkostninger behøfuis. Da paa det dend besørgende mangel af Brød, som endeligen for Alting hafuis fornøeden, i tiden kunde forkommis, saa er Vonigenlig Nøduendig eraget at paabiude, som och hermed paa Hans Kongl/ig May/este/tz Vegne befalis och paabiudis, at af huer fulde Gaard ofuer Norgis Rige, Halfue och ØddeGaarder samt Rødingspladser, al' aduenant schal gifuis En Tynde Biug, eller derfor isteden Tou tynder Hafre, eller Tj bismerpund Meel, eller 1/2 tynde Gryn och To Lispund Miel eller Half och 1/24 Tønde Gryn eller 3/4 Tynde Rog, at forstaa is Ved stragmaal (strøg-) eller och Sex Bismerpund Kiød eller 2 1/3 Bismerpund Smør eller 2 1/2 Woeg tørfisch, huilchet de best kand afsted komme, och Landsens Lejlighed tilsiger, som præcis inden Juel schal Leueris efter den Ordning Kongl/ig May/este/ts General Krigs Commissariat derom giørendis Vorder, til Kongl/ig Ma/yestets prouianschrifuer, Huilchet Fogderne med ald flid, schal lade Vere sig Angelegen at opfordre och indsamle, som de Agter at suare til, Huorfore ochsaa Fogderne schal gifuis den samme Magt och maade med at indsamle som Andre af Hans Kongl/ig Ma/yestets Naadigst Vdstede Skattebrefue formelder, Och hafuer dj disse Brefue paa samme Maade och steder strax at lade Læse och forkyndige, saa och slig paabud som forbemelte udj betimelig tid kunde inddrifuis, som de Agter at forsuare, Huor Imod Vndersaatterne och kunde forsichrit Vere, at de nest Guds Bistand Ved Huus och Hiemme schal forsuaris och huad Hans Kongl/ig Ma/yestets Militie af dennem Nyder, Rigtigen betaldis, Dat/erit Aggershus den 6. Octobr/is Anno 1675. V: F Guldenlew. (L:S:)

Efter begiering blef forKyndt eftterschrefne pantebreff.

Kiendis Jeg Jan Nagel Borger och IndVohner udj Bergen, och hermed for alle Vitterligt giør, At Jeg af Ret Witterlig Gield schyldig och pligtig er, Erlig och Velacht Mand Hendrich Olsen Borger och IndVohner her sammesteds til forordnet formynder for Vnge Loduig Loduigsen Middelstorp, Penge Thou Hundrede Rixdaler, Huer daler til 96 Schilling dansche beregnit, som er af be/mel/te Børns Arfuedeel, Hand mig efter begiering Laant och medforstragt hafuer, Sambt beuilgit nogen hid hos mig paa Rendte at maa blifue bestaaende, saasom for 6 Procento per anum (pro anno), Huilchen Rendt nu strax fra dette Dato Angaa schal och endis Aarsdagen nest efter siden saaledis Aarligen at Continuere, Imeden bemelte 200 Rdr hoes mig blifv bestaaende, Mens naar som heldstforsch/refn/e Hendrich Olsen paa Børnens Weigne

1675: 35

Mig dennem ey Lenger paa Rente Vil lade beholde, eller Jeg dennem I saa maade ey Lenger kunde behøfue, Da schal Vj huer Andre derom It fierdings Aar tilforne Lougligen Aduare och pengene opsigte, til Huilchen Opsigelsetid baade Capitalen och da Resterende Rente udj en samlet Summa Reede penge schal Vorde Erlagt, och betalt foruden nogen modsigelse, Trette eller Rettergangsfordring i nogen maader Vnder forsichring af mine Reediste och beste Ejendeele huor de findis til Schadisløs afbetaling. Herom til Sandheds bekræftelse hafuer Jeg dette med egen Haand Vnderschrefuit, och mit Zignete hostrøgt,
Actum Bergen den 24 May Anno 1671. (L:S.) Jan Nagel

Noch foruden Inden be/mel/te Tou Hundrede Rixdr., bekiender Jeg Jan Nagel, at Jeg endnu er schyldig efter Sl: (salig) Loduig Middelstrups efterLatte Boes Liquidering af Dato 20 Januarj 1671 til Hendrich Olsen paa Vnge Loduig Middelstrups Vegne Fembtj och Trej Rixdr 3 March 11 Schilling, Huor af Renten Angaar fra den 24 Maj 1671 och det efter 1/4 Aars opsigelse som ofuensch/refui/t, at betale, Vnder forpantning af min Reediste och beste gods, Løst och fast, Ejendis och tilkommendis Intet Vndertagendis, til schadisløs betalings deraf erlangelse, for Andre mine Creditorer, Saa Jeg Anlofuer herudunden for mig och mine Arfuinger, at holde be/mel/te Hendrich Olsen paa Vnge Loduig Middelstrups Vegne for for/schrefn/e 53 Rdr 3 March 11 Schilling och for dets Afgaaende Rente, schadisløs i alle Maade, Herom til bekiendelse hafuer Jeg schrefuen min egen Haand her neden Vnder, och mit Zignet hostrøgt, Sambt Tienstwilligen af Magistraten begierende, at samme paaschriufelse udj Pantebogen maa och blifue Indført. Bergen vtsupra. Jan Nagel.

Efttersom befindis at Vnge Loduig Middelstorf for disse ofueneMelte tuende Serdelis Summers fordrende penge, som gjør tilsammen Tou Hundrede Fembtj och Trej Rixdr trej March Ellefue schillings Capital, Huer daler til 96 schilling danske beregnit. Er af tilforordnede dannemend, efter min Jan Nagels boes Liquidering de dato 8 Maj A/nn/o 1672 til betaling Vorden Vdlagt Een min Gaard kaldis Sælle, Liggendis i Schiold schibred, som schylder Aarligen Smør Tou Løber etc: Och efterdj min Lejlighed til des siden dend tid ej hafuer Verit, At Jeg samme Capital udj andre maade kundit aflegge och betale, da paa det for/schrefn/e Vnge Loduig Middelstorf och Hans formynder des bedre for for/schrefn/e 253 Rixdr 3 March 11 Schilling Capital och for deds Rent deraf Nemblig Sex procento pr anum, fra ofuenschrefne min Boes Liquiderings dato at Reigne, Fuldkommeligen kand Vere och blifue forsichrit, Pandtsetter Jeg Hannem och dedz formynder derfor udj Pandt, forermelte Gaard Sælle [med]

1675: 35b

Ald dedz tilliggende Intet Vndertagende, til schadisløs betalings erlægelse, deraf at bekomme først och forud for alle Andre mine Creditorer, Saa frembt Jeg mig efter It fierding Aars tid tilforne opsigelse der med ej Sielfuer goduilligen Ville Indstille. Saa Jeg Anlofuer herudinden for mig min Hustru och Arfuinger at holde ermelte Vnge Loduig Middelstorf Hans formynder och Arfuinger for for/schrefn/e 253 Rdr 3 March 11 Schilling och for deds Afgaaende Rente, Vden ald schade och schadisløs i alle optenchelige maade. Des til Sandheds bekræftelse, Hafuer Jeg schrefuen min egen Haand her neden Vnder, och mit Zignett hostrøgt,
Actum Bergen den 2 Augustj Anno 1675. (L:S.) Jan Nagel.

Eftter begiering blef forkyndt efterschrefne Breff och Schiøde.

Vj vnderschrefne Sal: Hr: Præcident Herman Garman och Hans Salige Hustru Catharinæ Mundtis Børn och Arfuinger, Kiendis och hermed for alle Vitterliggiør, at eftersom wj dend 9. Septembr/is Anno 1674 Eftter tilforne Warschoening Ved Sedlers Anslagelse paa behørige steder her ibd (same stad) paa It offentlig VdRaab i Altenæ(?) wed VdRoberen Hindrich Olsen, Hafuer ladet VdRaabe iblant Andet en deel Velbemelte Voris Sl: (salige) Forældris Huuser

Boeder Grunder och Jordegods, Huoraf saasom Høyst biudende, er Erlig och Velfornemme Mand Jørgen Tormøhlen Vohnhaftig Borger her i Bergen, samme tid blef nu Kiøber, til tuende Søeboeder, med dedz Grunder Loft och Leem, udj Lille Sanduigen her Ved Bergen bestaaende. Disligeste til den Gaard SøerEide, Liggendis i Phanøe Sogn, som Skylder Aarligen Smør Halfanden Løb, Arbets och foernødspenge 1 Rdr 1 1/2 March, Bøxler 1 t/ønde Malt meere, Sambt til den Gaard Seluig Liggendis i Nordhorlehn, Skylder Aarlige Smør 1 Løb, Faar It, Foernøds och Arbedzpenge HalfFembte March, med Andit for/schrefn/e Gaards tilhørende, Ochsaa blefuen Kiøber til Hommelsund Liggendis i Sartor Schibred, Skylder Tou pund fisch, Da efterdj ermelte Jørgen Tormøhlen paa for/schrefn/e Jordegods och Søeboeder endnu til dedz ej nogen Adkombst eller Kiøbebrief erlangit hafuer, derfor, efter hans Ansøgning hafuer Vj enhuer af os med frj Villie och Welberaad Hue och Sind Soldt schiødt och Afhendt, Sambt nu med dette Voris Vdgifne obne brefs Kraft, Aldeelis Selger schiøder och Afhender fra os vore Hustruer och Arfuinger, Til Hannem Hans Hustru Erlig dydig och Gudfrychtig Quinde (open plass) ..gors(?) och begge deris Arfuinger, Ofuenschrefne tuende Søeboeder, och Vnderuerende grunder, tillige med dj trende Gaarder, for/schrefn/e SøerEide, Seluig och Hommelsund, som dj Alt sammen herefter maa hafue,

1675: 36

Niude bruge och beholde, til Euindeligh Odel och Eiendomb, med ald detz tilligende Lotter och Lunder, det Vere sig udj Agger och Eng, fischeuand och fægang, Vaat och tørt, Riis och Roed, til fields och fiære som nu tilligge, och af Arrildz tid tillegit hafuer; Och Kiendis Wj os Vore Hustruer och Arfuinger, Ingen ydermeere Lod, deel, Ret eller Rettighed at hafue til och udj for/schrefn/e Jordegods, och de tuende Søeboeder, eller noget dedz Vedkommende Herlighed, efter denne dag i Ringeste maader. Mens derfor nu Allerede hafuer Annammit och bekommit fylliste och fuld Verdt lige efter den Maade som det blef VdRaabt for, Nemblig for dj tuende Søeboeder Tou Hundrit och Tiufue Rixdr, Sambt for SøerEide Tou Hundrede Tiufue och Fem Rixdaler, For Seluig Tou Hundrede Fembtj och femb Rixdr, och for Hommelsund Tiufue Rixdr Saa Wj betacher Hannem for god och gerigtig betaling i alle maader. Thj tilbiuder och bepligter Vj os, Vore Hustruer och Arfuinger, frj frelseligen at Hiemble och fuldkommeligen at tilstaa bemelte Jørgen Tormøhlen, Hans Hustru och Arfuinger, foromrørte tuende Søeboeder och dj trende Gaarder Jordegods, med ald detz Rette tilligende Herlighed for alle och huer Mands paatale, Derhos Vil och schal til forpligt Vere, at gaa Imellem dennem och Sagen, Sambt Suare och Indstaa Imod alle och enhuer som der paa nogit med Rette kunde hafue til at Induende Eller pratendere, efter denne dag i Ringeste maader. Belofuende herudunden for os Voris Hustruer och Arfuinger, at holde titbemelte Jørgen Tormøhlen hans Hustru och Arfuinger dette for/schrefn/e Jordegods och Søeboeders Kiøb, Vden ald schade och schadisløs i alle maade. Herom til Sandheds bekreftelse Hafuer Wj schrefuen Voris egne Hender her neden Vnder, Sambt Wenligen Ombedit Erlige Wiis och Welforstandige Mend, Lauritz Søerensen Kongl/ig May/estetz Byefogit, och Tomas Christensen byeschrifuer, dette med os til Witterlighed at Ville Vnderschrifue.

Actum Bergen den 12 Julj A/n/n/o 1675. Anders Garman Eghd: Ø. Kohlman
 Herman Garman Paa egne och min K/iere Broders M/ester Luduig Studs Vegne
 Vndertegnit Rasmus Studt Lauritz Sørens/en Thomas Christensen

Efter begiering blef efterschrefne trende Schiøder forkyndt som følger.

1675: 36b

Kiendis Jeg Anna Steffensdatter Hopland, och hermed for alle Witterligt gjør, At eftersom Erlig Achtbahr och Welfornemme Mand Thomas Christensen Byeschrifuer i Bergen hafuer med

mig opRettit och Indgaaet It Mageschiffte, Huormed hand til mig och mine Arfuinger, til Odel och Ejendomb Hafuer Soldt och Afstaaet Thou Løbers Leye udj Øfre Hopland, Liggendis i Alenfit schibred, i Nordhorlehn, Eftter hans derpaa til mig Vdgifne Schiøde och Mageschiftebrefs widere Indhold. Huor Imod Jeg med mine Kiere Sønners och Lauguergers Willie oc Sambtøche, Hafuer til fuld Wederlaug och Mageschiffte, Igien Ofuerdragit, Soldt schiødt och Afhendt, och nu med dette mit Obne bref fuldkommeligen Schiøder och Afstaaer til Welfor/schrefn/e Thomas Christensen, Hans Kiere Hustru Børn och Arfuinger, En min OdelsJordepart Liggendis udj Mittun i Schiold Schibred, i bemelte Nordhorlehn, Skylder Aarligen Tou Løbers Leye, Huilcheforsch/refn/e Thou Løbers Leye i for/schrefn/e Mittun, for/schrefn/e Tomas Christensen hans K/iere Hustru Børn och Arfuinger, maa och schal som foresigis efter denne dag hafue Niude oc beholde til Euindeligen Odel och Ejendomb, med ald detz Afgaaende Landschyld och Rettighed, Agger Eng, schouf March, Ødde och Aabiugde, Lotter och Lunder, fischeuand och fægang, fra fields til fiære, saauit der nu tilleger, och af Arrildz tid dertil med rette tilliggit hafuer, och med Rette der tilligge bør, Inden och Vden Gierds, Intet med alle Wndertagende i nogen maader, Men hand och hans Arfuinger at giøre sig det saa Nøttig och gafnligt efter Lands Loug och Ret, som de best Veed och kand i alle maader, Och deraf at Annamme och Oppeberge Bøxel och TredieTage, sambt ald Anden Herlighed och Indkombst, saauit nogen Jorder af sin Odelsgoods berettiget er, ligesom Jeg och mine forfædre deraf Nydt och fuldt hafuer, Sambt Bøxelraadig ofuer ald Gaarden at Vere, Huorfore Jeg hermed Lofuer och tilforpligter mig och mine Arfuinger, fuldkommeligen at Hiemble och tilstaa Velbe/mel/te Tomas Christensen och Hans Arfuinger forsk/refn/e Tou Løbers Leje udj bemelte Mittun, med ald sin Herlighed som foresigis, for alle och en huer Mands tiltale som derpaa tale wilde eller Kunde i nogen maader. Och dersom saa schede, huilchit Jeg dog iche formoder, at forsk/refn/e Gaard Mittun blef Hannem eller hans Hustru børn och Arfuinger, Ved nogen domb eller Rettergang afwunden, da bepligter Jeg mig och mine Arfuinger Igien at fornøje {Hannem} och Vederlegge dennem med lige saa got och Velbeleiligt Gods, som det der mistis, inden Sex Vger nest efter at os derom blifuer til kiende gifuit, huilchet Jeg och mine Arfuinger schal holde hannem och hans Arfuinger Aldeelis Vden schade och schadisløs i alle maader. Des til Vidnisbiurd hafr Jeg ombedet mine K/iere Sønner Aanund Hunduen Laugrettismand i Lindaas Schibred, Steffen Hopland och Lars Lille Oxen boende i Alenfit Schibred paa min Vegne som mine LaugVerger och forsichringsemend dette at beseigle och Vnderschrifue. Sambt Vonligen ombedet Lensmand Lars Mundal Arne Ryeland, med mig til Vitterlighed at forseigle.

Actum Bergen

1675: 37

Den 5 Augustj A/nn/o 1675.   Aanund Olsen   Steffen Olsen   Halsten Olsen Lille Oxen
    Eghd.   Hopland Eghd.   Eghd. (L.S.)
    Lars Olsen   Lauritz (L.S.) Haluorsen
    Eghd.   Eghd.

Kiendis Jeg Lauritz Olsen Eidznes LaugRettismand i Echanger Schibred, och hermed for alle Vitterlig giør, at Jeg med min frj Villie och Velberaad hue, Saa och med min Kiere Hustru och Børns Ja Villie och Sambtøch, hafuer Soldt schiødt och Afhendt, och med dette mit obne bref fra os och Voris Arfuinger Aldeelis Selger Schiøder och Afhender, til Erlig och Velfornemme Mand Tommis Christensen Byeschrifuer i Bergen, och hans HierteK/iere Hustru Børn och Arfuinger, En voris Rette och Sande Odelsjordepart, Liggende i Mittun i Schiold Schibred, i Nordhors fogderi, Skyldendis Aarligen i Smør och Vahre tilsam/m/en beregnit, til It Pund och Nj March Smør som er En Løb Smør, Ringer Halfanden pund och tre Marcher, (33 mrk. smør)

Huilche for/schrefn/e Jordepart i Mittun Welfor/schrefn/e Thomas Christensen hans hierteK/iere Hustru Børn och Arfuinger, efter denne dag maa och schal hafue, Niude bruge och

beholde til Euindelig Odel och Ejendomb, med ald dez Afgaaende Landschyld och Rettighed, Sampt Tilliggende Agger och Eng, schouf March, Ødde och Aabiugde, Lotter och Lunder, fischeuand och fegang fra fieldz til fiære saauit der nu tilligger, och af Arrildz tid tilligit hafuer, och med Rette der tilligge bør, Inden och Vden Gierds, Intet med alle Vndertagende i nogen maader, Efttersom hand mig derfor hafuer fornøyet och beholt fyllist och fuld verd, mindste penge med meeste, efter Voris Kiøb och forligelse Nemblig Tredufue och trej Rixdr. Saa Jeg betacher hannem for goed och Nøjagtig betaling i alle maader. Huor Imod Jeg hannem hermed lofuer, och mig och mine Arfuinger tilforpligter, frj at hiemble och fuldkomendis at tilstaa Velbe/mel/te Thomas Christensen, Hans Hustru børn och Arfuinger forsk/refn/e Jordepart i Mittun, for alle och enhuer Mands tiltale, som derpaa Tale Vilde eller kunde i nogen maader. Och dersom saa scheede, huilchet Jeg dog iche formoder, at for/schrefn/e Jordepart blef hannem Hans Hustru børn och Arfuinger Ved nogen domb eller Rettergang afvunden, da schal Jeg eller mine Arfuinger tilforpligt Vere at igien gifue och fornøje hannem Hans Hustru Børn eller Arfuinger med ligesaa got oc Velbeleiligt gods paa Landschyld och Herlighed Inden Sex Vger nest efter, at mig eller mine Arfuinger derom tilkiende gifuis. Huilchet Jeg och mine Arfuinger schal holde Hannem och Hans Børn <Hustru oc> Arfuinger Aldeelis vden schade oc schadisløs i alle maader. Des til Vidnisbiurd hafuer Jeg mit Zignet her Vnder trøgt, och Venligen Ombedet mine Kiere Sønner Oluf Grøetuedt LaugRettismand, Rasmus Lechnes, Siufr Eidznes dette med deris Zignet oc boemercher til Vitterlighed at beseigle oc Vnderschrifue. Actum Bergen d/end 4. Nobr (Novembris) A/n/n/o 1675. (L.S.) (L:S:) (Bumerka finn ein i den digitaliserte tingboka) Bumerke Bumerke

1675: 37b

Kiendis Jeg Oluf Hop LaugRettismand i Schiold Schibred, at Jeg med min frj willie och min K/iere hustruis Sambtyche, hafuer Soldt schiødt oc Afhendt, och nu med dette mit obne bref, Selger Schiøder och Afhender fra mig och begge Voris Arfuinger, til Erlig och Velfornemme Mand Thomis Christensen Byeschrifuer i Bergen, och hans K/iere Hustru Børn och Arfuinger, En min Sande Odelsjordepart, schylder Aarligen Tiufge och femb Marcher Smør och 21 Kander Korn, liggendis i Mittun i for/schrefn/e Schiold Schibred, her i Nordhors fogderie som Ole och Tommis nu paaboer; Huilche for/schrefn/e Tiufge och femb Marcher Smør och Tiuge och En Kande Korn Leje Odelsgoods i bemelte Mittun, for/schrefn/e Tommis Christensen hans Kiere Hustru børn och Arfuinger efter denne dag, maa och schal hafue Niude och beholde til Euindelig Odel och Eyendomb, med schouf och March, Agger och Eng, fischeuand och fægang fra fieldz til fiære, Waat och tørt, Ødde och Aabiugde, med alt huis (det som) der nu tillegger, och af Arrilds tid der tilligit hafuer, och bør at ligge med Rette, Intet Vndertagende i nogen maader. Efttersom hand mig derfor hafuer betalt, efter Voris Kiøb och forligelse i Reede penge, forgetiufue och En Rixdr. Saa Jeg betacher hannem for goed och Nøjachtig betaling i alle maader. Huorfore Jeg hermed lofuer, och mig tilforpligter, frj at hiemble och fuldkom/m/elig at tilstaae Velbe/mel/te Tomas Christensen och hans Arfuinger samme 25 Marcher Smør och 21 Kander korn i for/schrefn/e Mittun, med ald den Ret och frjhed som nogen Odelsmand til sit Odelsgoods hafue kand, och deraf den Aarlig Indkomst tillige dette Aars Landschyld Hannem och Hans Arfuinger til Ejendomb at efterfølge. Och dersom saa scheede, huilchet Jeg dog iche formoder, at for/schrefn/e Gods blef Hannem och hans Arfuinger Ved nogen domb eller Rettergang afvunden, da bepligter Jeg mig och mine Arfuinger, at igien gifue och fornøje hannem och hans Kiere Hustru Børn och Arfuinger med lige saa got och Velbeleiligt Goeds igien inden Sex Vger nest efter at det os tilkiende gifuis, Huilchit Jeg och mine Arfuinger schal holde hannem och hans Arfuinger Aldeelis uden schade och schadisløs i alle maader. Dis til Vidnisbiurd hafuer Jeg trøgt mit Zignet her neden Vnder, Och ombedet min Kiere Søn Poufl Olufsen och Suoger Arne Olsen Sandal, deris boemercher at Vnderteigne, Sambt Lensmand Niels Dingeland och Niels Nestun LaugRettismand dette til Vitterlighed at beseigle.

Actum Bergen d/end 28 Octobr/is 1675. (L.S.) (L.S.) (L.S.)
(Bumerka finn ein i den digitaliserte tingboka) Bumerke Bumerke Bumerke

1675: 38

M/ester Hans Daberg stefnt Mogens Bircheland for Resterende Landschyld for 73 och 74 Aarlig 13 1/2 March och Tiende for 74 1/2 t/ønde Korn. Mogens møtte och vedgich at hand er Welfor/schrefn/e sin Jordrott schyldig Landschyld och Tiende som foresigis och Erbøed at betale til Jul, huormed M/ester Hans war tilfridtz.

M/ester Hans Daberg stefnt Joen Lille Tuet for 2 Aars Resterende Landschyld och Tiende. Joen møtte iche ej heller nogen paa hans wegne.

M/ester Hans Daberg stefnt Tomas Houcheland for 2 Aars Resterende Landschyld. Tomas blef paaRaabt møtte iche ej heller nogen paa Hans weigne. Lensmanden och Simen Erdal beKiende at Tomas er Loglig stefnt, och da hand bleff stefnt suarede hand at hand iche wille møede eller suare til stefnemaalet. Thj blef hand tilKient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1 March Søloff i stefnefald.

Maren S/alig M/ester Arnoldj efterlefuersche st/efnt Ole Schage for 2 Rdr som hand er schyldig. Ole møtte Vedgich gielden och wille betale inden 14 dage. Marchus Søelen Resterende Rettighed fordredis 4 Rdr 5 March. Marchus møtte vedgich gielden och Erbød met første at betale, Lasse Ytre Mittun stefnt for 3 Rdr Landschyld och KornTiende och SmaaTiende 7 Rdr 2 March. Lassis Søn Johans møtte och sagde hans fader er iche meere schyldig i Landschyld end 2 1/2 Rdr och i KornTiende 8 March samt SmaaTiende 28 Schilling. Torben Rødland stefnt for 5 Rdr, Ole Hop møtte paa hans Vegne sagde hand hafde betalt noget siden hand blef stefnt, huad Resten Kunde blifue wille hand och med forderligst betale. Lasse Hofuerstun stefnt for 12 Rdr 4 March. Lasse møtte beKiende at hand er schyldig 9 Rdr 2 March i Landschyld och Rettighed, och sagde hun hafr lofuit at bie hannem til ofuer Jul. Laurs Mittun stefnis for 8 Rdr. Lensmanden paa Larsis Vegne sagde at hand wille betale och med første forføye sig til hund dog hafde hand iche bedet hannem til Sagen at suare. Hendis fuldmegtig Eschet domb til betaling inden 14 dage efter Lougen. For Retten afsagt at for/schrefn/e bør at betale for sin Vedgangen gield inden 14 dage, eller Ved Wurdering aff deris goedtz at Vdsøegis.

1675: 38b

Sagefogden stefnt Lars Mittun och Baard Fyllinge at suare til Sagen, som de til sidste Ting Procederede imoed hinanden De blifue nu paaRaabt møtte iche, ej heller nogen paa deris weigne. Lensmanden forKlarede at de ere Loulig stefnt. Thj blef de tildømbt huer at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1 March Søloff i stefnefald.

Mogens Bircheland och Anders Raadsmand ibm: (Bircheland) blifue for Retten forelagt, at halde gaarden Bircheland Tillige Borgestuen Ved goed hefd och biugning, Och eh heller at huse nogle Løse folch efter denne dag, Men saa frembt de iche sig der efter Retter och forholder, Da naar de derfore stefnis och tiltalis, schal de derfore dømmis och straffis efter Lougen.

Sirj Sel stefnt Afgangen {Oluff} Niels Totlands Arffuinger for en Kierche Koe, som afgangen Bishop M/ester Arnoldjs Hansen de Fine hannem schal hafue lefuerit, som hun af hans efterlefuersches tilladelse hoes for/schrefn/e Arfuinger nu schal affordre. For/schrefn/e Niels

Totlands Arfuinger Oluf Eide och Mogens Totland møtte och foregaff, at M/ester Arnoldus ingen Kierche Koe deris fader at hafue lefuerit. Afsagt efterdj iche beuisis nogen Kierche Koe til Niels Totland Lefuerit, Thj Kand hans Arfuinger iche tilfindis Kierchen nogen Koe at betale.

Efter Trine KaaberSlagers begiering blef forKyndt efter/schref/ne Beuillings Breffue.

Jeg Blandsefloer Bilt, Sl: (salig) Welbiurdig Børe Juels til Lunggaard, gjør hermed Vitterligt, at Jeg hafuer Vndt och bygt, sambt hermed Vnder byger och til Leye lader til Erlig och Velacht *Jan (seinare Johan) Hormansen borger och Induohner her i Bergen, Sambt Hans Hustru, It styche Møllegrund som følger. Samme grund Sl: (salig) Hendrich Kaaberslager tilforne til en Kaabermølle brugd (brugt) hafuer, maa Johan Hormandsen nu fornye och opbyge, saaut hannem behøfuer, maa och til sit brug treche Aaresta och Suartedig Stemme Nyde och bruge, behøfueelig Vand och Elff lige Ved de andre Møller huer Anden (huerAnden) Vforhindrit, och naar Johan sit Verch behøfuer Vandet, da schal Agnetis querner nu och fremdelis imidlertid stande stille, och naar Agnete Jacobsdatter enten godvilligen dennem vil afstaa, eller oc hun (och nu) Selfuer Ved døden afgich, da schal Johan Niude hendis brug for billig bøsse. Huilchen Grund, sambt Johan, Hans bekostede bygning saa och Ronder och Stemin med des forbenefnde herlighed Johan Hormandsen, hans Hustru och deris Arfuinger fremdelis maa Niude bruge och beholde, giøre sig det saa nøttig best scee kand Vforhindrit [ ] af forbe/mel/te grund gifue til mig, mine Arfuinger, och efter-[ ] Aarlig grundeleye Nemblig Fire Rixdaller,

1675: 39

Angaaende førstkommende Michalj 1667, Och endis Aarsdagen nest efter, och naar nogen Ved døden Afgaar, da schal den efter kommende den til grunden træder Mand efter anden, gifuer til mig eller mine Arfuinger udj bøsse - 30 Rixdaler, sambt forbenefnde Aarlig grundeleye, At saaledis er och holdis schal som forskrefuit staar, beKiender Jeg med Egen Haand Vnderschrefuit, Och Venlig Ombedet mine Kiere Suogre som nu tilstede ere Erlige och Welbiurdige Mend Jacob Bordeuig (Bortvig) til Gaardens Hal, Kongl/ig May/este/tz Welbestalter Major ved det Loflige Bergenhus Regimente och Commandeur ofuer dj vdCommanderede folch udj Hans Kongl/ig May/este/tz Skibzfloede, Och Willem Schot til Spensfild Kongl/ig Ma/yestetz Velbestalter Leutenant ofuer det Nordfiordsche Compagnie med mig til Vitterlighed at forseigle och Vnderschrifue.

Actum Bergen d/end 18 Aprilis Anno 1667. (L.S.) Blanzeflor Bildt S: (salig) Børge Juels (L.S.) Ja..ath Mohe(?) (Wohl?) (L.S.) Willum Schott.

Anno 1668 d/end 7 Octobr/is hafuer Jeg Vndt och bygt och hermed til Leje ladt Johan Harmansen och hans Hustrue, Agnete Jacobsdatter forige brugende Mølle Querner Vandbrug som her efter schal forblifue efter dette mit forige Vdgifne breffs lydelse fremdelis, des til Vitterlighed Vnder min Egen haand Wale. Blandzefloer Bildt S: Børge Juels.

Jeg Blandzeflor Bilde S: (salig) Børge Juels til Lunggaard, Kiendis och her Vitterligt gjør, At eftersom Jeg hafuer bøselt til Sl: (salig) Jan Harmandsen och hans Hustru Trine Van de Velde, den Kornmøllens Vnderliggende grund, och des tilhørende Vand, Huor paa Sl: (salig) Hindrich Kaaberslager och hans Hustru Angenete Jacobsdatter hafuer beboed och brugt, beliggendis udj Aarestad Elff nest Kaabermøllen. Huilchen forbemelte KornMøllis grund och Vand, Trine Van de Velde efter denne dag Aarligen schal betale Rettigheden af, Nemblig Sex Rixdr. Och schal hun Sambt hindis Arfuinger samme Ofuenssch/refn/e Grund och Vand Niude bruge och beholde, medens och ald den stund de Aarligen och udj Rette tider Vdgifuer och betaler som Ofuenbe/mel/t er, Her til Ydermere beKreftelse hafuer Jeg Ombedet mine K/iere Suogre (min kjære svoger), W, B: Capiten Leutenant Willum Schot dette med mig til Vitterlighed at Vnderschrifue.

Actum Berg/en d/end 19. Febr/uaris Anno 1675. Blandzeflor Bildt. Willum Skott.

Hafuer Jeg Blandseflor Bildt Annammit af Trine Kaaberslager Rettighed af den Kornmølle som Sl: Hindrich Kobberslager hafuer paaboed, och nu Johans Torsen bruger, huorfore hun schal Vere quiterit. 1675 den 8 Octobr/is. Blandzefflor Bildt.

Anno 1675 den 4 Novembr/is holtis **Høste Ting paa Skouge Tingstue i Sartor Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Ole Echerhofde Lensmand Laurs Kousland Jacob Hammersland Willem Børnes, Mogens Leerøen Mogens Wa[age] (Mogens Waage var laugrettsmann på vårtinget den 20.4.1675)

1675: 39b

Lauritz Schage Niels Hommelsund Anders Bildøen Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt forIndførte Høyt macht paa liggende befalinger.

Efter begiering blef forKyndt S: (salig) Her Præsident Herman Garman och Cathrine Muntis Arfuingers Schiøde, at de til Jørgen Thormølen Iblant andet har Soldt och Schiødt til hannem och hans Arfuinger 2 pund fischis Leye udj Hommelsund, efter Schødets widere indhold som tilforne indført findis.

Efter Ifuer Christensen Raadmands begiering blef forKyndt eftterschrefne Pantebreff.

Kiendis Jeg Jan Segelken, borger her i Bergen, och Vitterligt gjør Schyldig at Vere Welfornemme Ifuer Christensen Raadmand her Ibid/em (same stad) Penger Fembtj Rixdr. som Hannem forLangt, schulde Verit Afbetald, som dog iche scheid ere, Thj Lofuer och tilforpligter Jeg her med, for mig och mine, at schal Ermelte forstragte Fembtj Rixdaler til for/schrefn/e Ifuer Christensen Igien med Reede penger her i Bergen til Nestkommende Paasche, Rigtig afbetale, med sin deraf forfalden Rente, fra Paasche 1668. Och lofuer her udinden for mig min Hustru och Voris Arfuinger, at holde Velbe/mel/te Ifuer Christensen och Hans, dette i alle maader uden schade, Vnder mit Vdenbyes faste Goeds, och ellers Reediste Eyendeeler til fornøjelig Pandt och forsichring til sin fulde Nøjagtig schadisløs afbetalings Erlangelse, Och dette til Stadfestelse saa hafuer Jeg her Vnderschrefuit mit Nafn med min Egen haand, Actum Bergen den 14 Febr/uarj Anno 1669. Johan Segelchen Egen Haandt.

FrembKom for Retten Oluf Telnes som bruger halfpartten i samme gaard her i schibredet beliggende, och Klageligen gaff til Kiende huorledis hans gaard och formue nest forleden Winter af Waade Ild opbrendte, huor om hand nu paa Tinget aff Almuen begierte at de deris Sandferdige Widnisbiurd derom wille Vdsige och tilKiendegifue. Dertil nu tilstedeuerende Laugret och Almue nu for Retten Endrechteligen suarede at det forholder sig saa i Guds sandhed och er demb Witterligt, at be/mel/te Oluf Telnessis gaard och formue forleden Winter af Waade Ild opbrende. Huilchet Oluf begierte at motte hannem Ved TingsWinde (tingsvitne) beschrefuen gifuis, udj Allerunderdanigst henseende for hans Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheders Vdgifuse af hans brugende gaardepart som er 2 1/2 pund fischis Leye Naadigst forschaansel at Nyde.

1675: 40

Lauritz Kousland stefnt Johan SegelKen paa sin Tienner Jensis Vegne for en anpart i Tønneuig som hand hannem bøklet och iche wil lade hannem beKomme enten gaarden eller de Vdlagde 4 Rixdaler bøklet. Johan blef paaRaabt møtte iche ej heller nogen paa hans weigne. Lensmanden

och Vincentz Selle beKiende at de for Vngefer 5 Vger siden Louglic stefnte Johan SegelKen for denne Sag nu at møede. Thj blef hand tilKient at bøede stefnefald 1 March Sølff.

Ole Landraa stefnt Mogens ibm: (Landraa) formedelst hand slaget Eng ofr den Rette marcheschiel. Mogens møtte beKiende hand slog eftter Marchesteenen det første Aar, Men der war en bugt paa eftter den strechning steenen Vduiste, Men andet Aar slog hand lige fremb, efttersom steenen da war borte. Dog beschyldis ha/nnem iche af Ole at hafue bort taget steenen. Afsagt at Mogens bør at bøede formedelst hand iche har slaget eftter schiftet som hand wiste hand tilforn slog eftter, 1 March Sølff Och bør Komme Mend paa steden och eftter Widne som ere gaardens Engeschifte ..(?) Kient, at igien nedsette steenen som den tilforne staait hafr.

OVERSIKT OVER UKLARE PUNKT

- s. 1 linje 31: Torsch och ?? Wog ??
- s. 1b linje 20: straffis ?? Jern (sjå 4-5 linjer ned: straffis udj Jern)
- s. 1b linje 30: M.(?) at Vere forbrut.
- s. 2b linje 29: ærerer-(?)
- s. 5b linje 20: Anders Søfrensen ....(?)
- s. 5b linje 24: sl: Moder Moeler(?) Kanskje ModerModer/mormor)
- s. 5b linje 40: .....som hand foregaff
- s. 7b linje 36: [   ] ....(?) O.t(?) e.er(?) talt,
- s. 9 linje 5: Erich Houge och Ole Wea(?) Kaarit til
- s. 9b linje 36: Krefuis .8(?) Rdr
- s. 10 linje 14: E.le(?) Kiøbmandschab
- s. 14 linje 40: mueligt er ..(?)
- s. 15b linje 39: ..etingene(?)
- s. 23b linje 30: Fogden foreholte de ...(?)
- s. 24b linje 27: dennem Verende Siuge der ...d(?)
- s. 24b linje 37: efttersom \.....is(?) Weye/ her er til Søis
- s. 25 linje 29: bør hand sig hør..inst och willig
- s. 25b linje 37: som scheede med en sigedtz(?) Rod(?)
- s. 30 linje 30: i steden for It(?) Bismerpd: Smør
- s. 32b linje 5: .lle(?) a..e.re(?) Assigationer
- s. 33 linje 4: huorom Jeg Eders Suar foruenter Va..(?)
- s. 33b linje 24: de Dato - 8 Sujus(?)
- s. 35b linje 22: offentlig VdRaab i Altenæ(?)
- s. 35b linje 46: Gudfrychtig quinde (open plass) ..gors(?) och
- s. 39 linje 14: Ja...(?).ath Mohe(?) Er dette Jacob Bordeuig til Gaardens Hal? - nemnd 7 linjer ovanfor.
- s. 40 linje 17: gaardens Engeschifte ..(?) Kient